

Njet zeuren, maar keuren:
De implementatie van het Politie Keurmerk Veilig Wonen

Amsterdam, oktober 1998

Van Dijk, Van Soomeren en Partners

Inhoudsopgave

Deel 1 **Beleid**

1	Inleiding	4
1.1	Het keurmerk komt (en hoe dat zo is gekomen)	4
1.2	Pro-actief en integraal	4
1.3	Stand van zaken 1998: Keurmerk ready for take off?	5
1.4	Niet zeuren maar keuren	7
1.5	Traject	7
2	Implementatie maar welk model?	9
2.1	Vooraf	9
2.2	Wat kost de inzet van een instrument dan wel?	10
2.3	Waar mogelijk landelijk één lijn te trekken	11
2.4	Kies één van de drie hoofdscenario's	11
2.5	Wanneer welk scenario	13
2.6	Het belangrijkste keuzecriterium: wat kunnen we aan?	15
2.7	Tenslotte ... de hoofdvragen samengevat	17

Deel 2 **Uitwerking**

3	Korte beschrijving scenario's	19
3.1	Inleiding	19
3.2	Scenario's voor aanpakgebied	20
3.3	Scenario's naar de rol van de politie	21
4	Kwalitatieve analyse van de scenario's	25
4.1	Inleiding en werkwijze	25
4.2	Scenario's met politie als begeleider	26
4.3	Scenario's met politie als mede-uitvoerder	28
4.4	Scenario's met politie als enige uitvoerder	30
5	Kosten en baten van de scenario's	32
5.1	Rekenmodel	32
5.2	De scenario's nieuwbouw	33
5.3	De scenario's voor de bestaande bouw	35
5.4	Conclusie	38

Bijlagen

Bijlage 1	Onaantrekkelijke scenario's	40
Bijlage 2	Criteria voor kwalitatieve analyse van de scenario's	41
Bijlage 3	Parameters bestaande bouw en nieuw bouw	42
Bijlage 4	Woningvoorraad 1997 per politieregio	54
Bijlage 5	Groei van de woningvoorraad per politieregio	55

Literatuur

56

Deel 1 Beleid

1 Inleiding

1.1 Het Keurmerk komt (en hoe dat zo is gekomen)

Na vijf jaar experimenten door de Nederlandse politie, staat de landelijke implementatie van het Politie Keurmerk Veilig Wonen - kortweg 'Het Keurmerk' - voor de deur.

Per 1 januari 1998 zal men in alle politie-regio's en -districten er op voorbereid moeten zijn dat bewoners, bedrijven, woningcorporaties en gemeenten vragen naar het Keurmerk. Dat kan dan zowel het Keurmerk voor nieuwbouw zijn, als het Keurmerk voor de bestaande bouw, waarbij dit laatste keurmerk weer in drie certificaten - voor de woning, het complex en de wijk - uiteen gelegd kan worden.

Dat het Keurmerk er nu komt heeft een voorgeschiedenis van meer dan 10 jaar.

Al in de regeringsnota 'Samenleving en Criminaliteit' (1985) was het beleidsdoel vastgesteld dat via aanpassingen van het ontwerp van woningen, gebouwen en wijken het toezicht op potentiële daders verbeterd zou moeten worden, waardoor de gelegenheid voor criminaliteit zou verminderen. Met dit idee werd vervolgens - ook door de politie - veel geëxperimenteerd, maar de nogal vage beleidsnotitie kwam pas met beide voeten op de grond te staan toen politiemensen in 1992 het uit Engeland overgewaaide idee van een Keurmerk Veilig Wonen (Secured by Design) verder uit gingen werken.

Zo ontstond in het midden van de jaren '90 eerst het Politie Keurmerk voor nieuw te bouwen woningen en wijken en vrij snel daarna een vergelijkbaar Keurmerk voor bestaande woningen, gebouwen en wijken. Er is één groot verschil tussen beide keurmerken:

- het Keurmerk nieuwbouw is één geheel, waarbij er eisen gesteld worden op planologisch/stedenbouwkundig niveau, eisen gesteld worden aan het gebouw/blok/complex en eisen aan de woning: van woningdichtheid en bebouwingshoogte tot het slot op de deur;
- het Keurmerk bestaande bouw is in drie afzonderlijk te certificeren delen gesplitst: woning, complex/gebouw en wijk; de drie certificaten tezamen geven recht op een Keurmerk.

1.2 Pro-actief en integraal

Het Keurmerk (zowel nieuwbouw als bestaande bouw) heeft twee karaktereigenschappen:

- het is een *pro-actief instrument*: door veranderingen in de bouw en het beheer van een woning, gebouw en/of wijk door te voeren, krijgt onveiligheid minder kans. Criminaliteit en onveiligheidsgevoelens komen daardoor minder voor, waarmee men bespaart op politie-inzet en ingrijpen achteraf;
- het is een *integraal instrument*:
 - gericht op meerdere delicten/problemen (geweld, diefstal, vandalisme, autocriminaliteit en woninginbraak), onveiligheidsgevoelens en brand;
 - uitgaande van een samenwerking tussen meerdere actoren (politie, gemeente, bouwers, bewoners, beveiligers, woningcorporaties en verzekeraars);
 - gericht op drie niveaus: woning, complex/gebouw en buurt/wijk.

Het Politie Keurmerk staat ondertussen als een huis. Iedereen heeft er wel eens van gehoord, over gelezen of al mee gewerkt. De handboeken zijn vele malen verbeterd en hebben hun definitieve vorm wel zo ongeveer bereikt. Gedurende het test- en verbetertraject heeft het Keurmerk geleid tot veranderingen in het bouwbesluit (de landelijke bouwregelgeving/normen) en verlichtingseisen. Het Keurmerk is daarmee nu dus al vervlochten geraakt met andere instrumenten en regelgeving. De basis-ideeën van het Keurmerk ziet men zelfs terugkeren in Europese normen die thans ontwikkeld worden.

1.3 Stand van zaken 1998: Keurmerk ready for take off?

Begin 1998 liet het ministerie van Binnenlandse Zaken in het kader van de integrale veiligheidsrapportage een studie doen naar de kansen en bedreigingen rond een grootschalige implementatie van het Keurmerk. In deze studie¹ werd de stand van zaken globaal op een rij gezet.

- *Tevreden toepassers*

Op basis van een eerste procesevaluatie (1995) blijkt dat politiefunctionarissen, ontwerpers/architecten, woningcorporaties en ambtenaren die met het Keurmerk gewerkt hebben, er over het algemeen goed mee uit de voeten kunnen.

- *Goed instrument*

Gebruikers en deskundigen zien het Keurmerk als een degelijk en uitgebalanceerd instrument dat politie-, bouw- en ontwerp-kennis in een heldere en strakke structuur inzichtelijk presenteert: twee handboeken, met elk $\pm$ 50 eisen, per pagina één eis, etc. Vanuit het buitenland kijken de uitvinders van het eerste politiekeurmerk - Secured by Design, UK, 1989 - zelfs met enige jaloezie naar het Nederlandse keurmerk: "As with many British inventions after the hard work has been done, we sit back and watch others refine the product."¹

- *Een gretige markt*

Opvallend bij de diverse toepassingen van het keurmerk in Nederland tot nu toe (zie DSP, februari 1998, hoofdstuk 3) is de gretigheid waarmee bewoners zich op het product storten. Als het Keurmerk ergens wordt aangeboden, zijn de responspercentages hoog tot zeer hoog. Op een simpele mailing waarbij de politie 'Keurmerk advisering' aanbiedt, reageert maar liefst 25% van de aangeschrevenen. In wijkgerichte acties liggen deze percentages nog hoger.

- *Tevreden bewoners*

Los van het concrete effect op het inbraakrisico (zie het volgende punt), is al aangetoond dat bewoners van nieuwbouwwoningen die onder keurmerk gebouwd zijn zeer tevreden zijn. Uit een NIPO-enquête (1997) kwamen onder meer de volgende resultaten:

- 90% heeft bij een woning die voldoet aan de eisen van het keurmerk een veiliger gevoel;
- 91% vindt dat voldoende openbare verlichting bijdraagt aan een veiliger gevoel;
- 98% vindt betere sloten op ramen en deuren een zinvolle maatregel;

Noot 1 'Fasten your seat-belts please, Politie keurmerk Veilig Wonen, Ready for take off?', DSP Amsterdam, 13 februari 1998.

- 67% van de huurders wil voor een keurmerkwooning wel f 10,- huurverhoging betalen;
- 54% vindt huizen met een keurmerk meer waard;
- 72% wil na verhuizing weer een woning met een keurmerk.

- *Het werkt!*

Hoewel de ervaringen nog pril zijn, kan overal waar serieuze evaluaties zijn uitgevoerd gesproken worden van een succes of zelfs groot succes. De criminaliteitscijfers gaan omlaag, het veiligheidsgevoel van bewoners gaat omhoog en er is veelal sprake van positieve neveneffecten: verbetering van de relatie politie-publiek, positieve werkgelegenheidseffecten, etc.

In de DSP studie worden in hoofdstuk 3 de gegevens van de diverse effect evaluaties op een rijtje gezet, waarbij vooral de spectaculaire dalingen van het inbraakrisico opvallen. In Utrecht bleek bij de 16000 'behandelde' woningen het inbraakrisico bijvoorbeeld gedaald naar 0,125. Bijna 30(!) maal zo laag als het regio gemiddelde van 3% dat in de jaren ervoor gemeten werd.

Bij pogingen om de kosten en baten hard te kwantificeren beperkt men zich vooralsnog noodgedwongen tot het delict woninginbraak. Ook wij doen dat in deel 2 van dit rapport om de eenvoudige reden dat op dit moment alleen woninginbraakgegevens voldoende 'hard' zijn. Maar zelfs dan blijkt keihard dat de baten (minder inbraak/buit/schade, minder recherche-/politiewerk, e.d.) na enige jaren de geïnvesteerde kosten (meer dan) goed maken. De kost gaat voor de baat uit.

- *Motor in leefbaarheids- en integraal veiligheidsbeleid*

In de experiment periode is gebleken dat het Keurmerk de samenwerking tussen zeer verschillende partners sterk stimuleert. Het Keurmerk werkt daarbij veelal als brug tussen hen die de veiligheidstaal spreken (politie), de technisch bouwkundige taal gebruiken (woningcorporaties, beveiligers) of de ruimtelijk stedenbouwkundige taal bezigen (gemeente, planologen). Op een vergelijkbare wijze vormt het Keurmerk het toepassingsinstrument waarin leefbaarheidsbeleid, stedelijke vernieuwing en veiligheidsbeleid samen komen.

Dat de integratie van deze verschillende beleidsterreinen via het keurmerk over het algemeen goed verloopt, vindt mede zijn oorzaak in het feit dat het keurmerk een gebiedsgericht instrument is (wijk/complex/woning). Daarmee past het keurmerk zowel in de gebiedsgerichte aanpak van bijvoorbeeld de stedelijke vernieuwing en het grote steden beleid als in de gebiedsgebonden politiezorg.

- *Proces flauwtes*

In de DSP-studie wordt op diverse plekken echter ook gewezen op nogal wat zwaktes en bedreigingen. Die zitten bijna allemaal in de sfeer van de organisatorische randvoorwaarden: het proces.

Op de vraag of het Keurmerk nu eigenlijk 'ready for take off' is, past volgens DSP 'een genuanceerd antwoord':

"Het brok techniek dat we Politiekeurmerk Veilig Wonen noemen, is ongetwijfeld eind 1998 luchtvaardig. Ready for take off: ja dus!

De organisatie van de vlucht, de deskundigheid en het uithoudingsvermogen van de crew en de organisatie van de luchtverkeersleiding (nationaal en regionaal) lijken - althans op dit moment - nog onvoldoende."²

De zwakke plekken in het grootschalige uitvoeringsproces dat voor de deur staat, dienen zeer serieus genomen te worden, omdat invoering van het Keurmerk een grote opgave is (6 miljoen bestaande woningen plus 70.000 nieuwbouw woningen per jaar) die van langere duur zou moeten zijn. Het

Keurmerk is een instrument voor duurlopers, niet voor sprinters; dit temeer omdat door partijen investeringen moeten worden gedaan die pas na jaren (5-15 jaar) weer worden terug verdiend.

De zwakke plekken in het proces zijn oplosbaar en de DSP-studie geeft daarvoor op diverse plekken al voorzetten. In een paar zinnen samengevat lijkt de oplossing voor de proceszwakte simpel:

- maak afspraken met betrokken partijen over wat er moet gebeuren en wie wat doet;
- beschrijf dit proces zorgvuldig en leg het per regio of per district in een werkplan vast.

In de DSP-studie stelde men het als volgt:

"In elke (politie)regio zal het keurmerkwerk heel precies omschreven moeten worden qua proces (activiteiten, tijd, werkplan) en eindtermen. Pas dan wordt immers goed duidelijk wat de politie wil, kan en wat anderen kunnen en willen (bouw/ontwerpwereld, beveiligingsbedrijven, verzekeraars, externe bureaus).

Als er eenmaal een dergelijk helder werkplan ligt waarin alle activiteiten en de fasering zijn uitgeschreven, kunnen de per partij te leveren prestaties en te behalen eindtermen contractueel vastgelegd (en vervolgens geëvalueerd) worden."³

1.4 Niet zeuren, maar keuren

De bovenstaande kreet is niet voor niets de titel van dit rapport: men moet nu gewoon stevig aan de slag met het Keurmerk Veilig Wonen.

Dat vereist dat er nu snel gekomen wordt tot een nauwkeurige beschrijving en planning van het proces. Dit rapport geeft daar een aantal handreikingen voor.

In deel 1 gaat het daarbij om de algemene beleidskeuzen die met name het politiemangement zal moeten maken.

In deel 2 worden de verfijningen en onderbouwingen gepresenteerd die als het ware 'onder' deze beleidskeuzen liggen.

Het eerste deel richt zich op korpschefs en korpsbeheerders. Het tweede deel richt zich op Projectleiders Veilig Wonen, Districtschefs en Chefs van Basis politie-eenheden.

1.5 Traject

De onderhavige rapportage is onderdeel van een traject dat uiteindelijk moet uitmonden in concrete uitvoeringsplannen voor het keurmerk. De gehanteerde werkwijze bij de totstandkoming van dit rapport is als volgt.

- Eind juli 1998 werd de opdracht verstrekt op basis van een offerte waarin reeds een proeve van scenario-omschrijving was opgenomen.
- Vervaardiging concept rapportage en toezending aan opdrachtgever en aan Projectleiders Veilig Wonen.
- Bespreken concept in de 5 kringen van projectleiders Veilig Wonen in de week van 24 augustus.
- Op basis van het commentaar van opdrachtgever en kringen is het rapport bijgesteld en aangevuld tot de tweede concept versie.

Dit tweede concept zal worden besproken in verschillende overlegorganen binnen de politie die een rol vervullen in de besluitvorming over implementatiescenario's, zoals;

- 'platform veilig wonen';
- Stuurgroep Keurmerk Veilig Wonen;
- Raad van Hoofdcommissarissen;
- Korps Beheerders Beraad.

2 Implementatie ... maar volgens welk model?

2.1 Vooraf

Het Keurmerk Veilig Wonen is een compleet en praktijkgericht instrument om de leefbaarheid en veiligheid van woonwijken pro-actief, breed en integraal aan te pakken. In het buitenland is men er zelfs jaloers op. Na 10 jaar sleutelen, experimenteren en investeren heeft de politie met het Keurmerk een blinkend instrument in handen.

Toch zal het niet de eerste keer zijn dat een organisatie met de gouden uitvinding op zak de zaken toch zwaar verknalt bij de verdere introductie, distributie, verkoop en after sales. Het is een beruchte, en helaas nog steeds veel gemaakte fout, om de implementatie van een product te onderschatten.

Zoals we al zagen staan alle seinen bij het Keurmerk Veilig Wonen op veilig, op één na.

Groene seinen zijn:

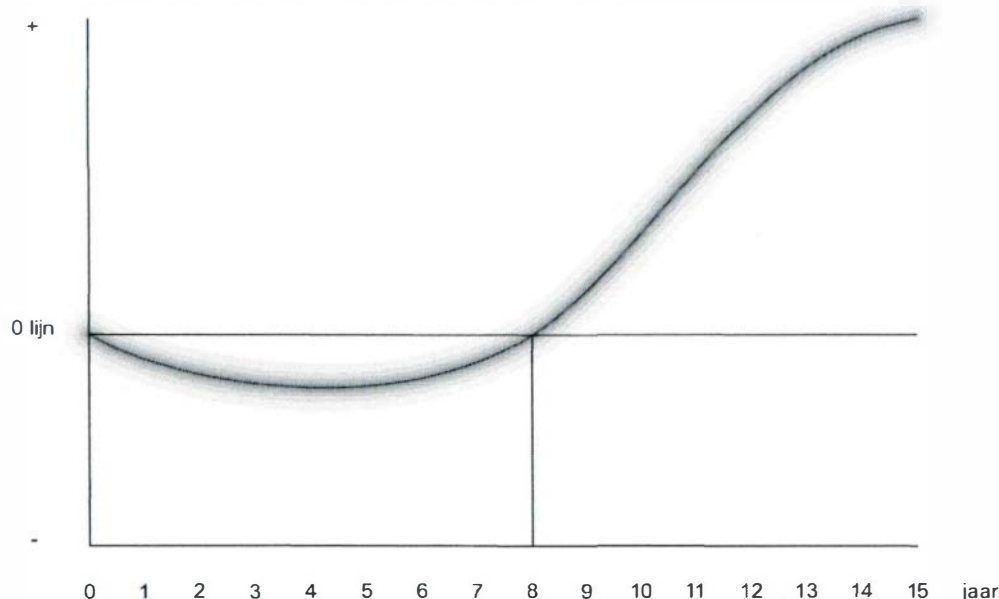
- goed werkbaar product voor uitvoerders (politie, architecten, etc.);
- veel vraag onder de bevolking, bedrijven, instellingen, etc.;
- motor in leefbaarheid- en integraal veiligheidsbeleid;
- de toepassing leidt tot aantoonbare effecten; meer veiligheid.

Het rode sein betreft vooralsnog de organisatie van de uitvoering. Dat heeft alles te maken met het gegeven dat het bij het Keurmerk Veilig Wonen niet alleen gaat om een mooi product, maar vooral om een uitvoeringsproces dat een lange tijdshorizon moet hebben.

De langere tijdshorizon die van alle betrokkenen vereist wordt, komt voort uit de terugverdientijd. In deel 2 van dit rapport treft men exacte kosten en baten berekeningen aan voor de verschillende subscenario's van het keurmerk. Globaal komen die allemaal tot het beeld dat het Keurmerk voor alle betrokkenen - waaronder de politie - op termijn van 10 jaar een winstgevende tot zéér winstgevende zaak is.

Daarvoor moet echter eerst enige tijd geïnvesteerd worden. Het globale plaatje is in figuur 2.1 samengevat. Deze figuur is een samenvatting van de doorrekeningen per scenario zoals die in de afbeeldingen van hoofdstuk 5 zijn te vinden.

Figuur 2.1 Kosten/baten ontwikkeling in 15 jaar (cumulatief)

Figuur 2.1 laat zien dat het politie Keurmerk Veilig Wonen alleen tot zijn recht komt, wanneer met een lange beleidshorizon (5-15 jaar) kan worden gewerkt. Kiest men voor het keurmerk, dan kiest men voor een grondige beleidsmatige voorbereiding.

2.2 Wat kost de inzet van het instrument dan wel?

Het Keurmerk Veilig Wonen is een instrument dat veel inzet vraagt; investeringen, die pas op lange termijn terug worden verdiend (zie figuur 2.1). Hoe hoog zijn die investeringen nu precies? In de rekenmodellen die in het volgende deel gepresenteerd worden, is de gehele inzet omgerekend in getallen, ook de menskracht. De politie wil echter snel inzicht in het beslag op de capaciteit.

Welnu, die is voor de standaardregio⁴ iets meer dan één fte in het scenario met een minimale inzet en ongeveer tien fte in het scenario met een maximale inzet; nieuwbouw en bestaande bouw opgeteld, en voor een periode van 15 jaar. De functie van projectleider Veilig Wonen maakt in alle rekenmodellen voor 15 jaar lang deel uit van de formatie.

Deze capaciteitsberekening per politie standaardregio is vanzelfsprekend zeer globaal⁵. Voor het politiemangement is in dit stadium nog slechts de orde van grootte van belang: in de standaardregio (250.000 bestaande woningen; 2600 nieuwe woningen per jaar) zal minimaal iets meer dan één fte ingezet moeten worden. Gebeurt dat niet dan zakt het politie keurmerk in die regio door de bodem en verwordt het tot een 'politie-afkeur-en-anti-reclame-merk'. Kiest men niet voor het minimale model, maar voor een heel stevige politierol dan wordt de inzet 10x zo groot (in de standaardregio; er zijn 'echte' regio's die bijna 2x de standaard regio zijn).

Noot 4 De standaard politieregio wordt in deel 2 als rekeneenheid gebruikt; het betreft een 'landelijk gemiddelde regio' die 250.000 bestaande woningen omvat en een nieuwbouw productie heeft van 2.600 woningen per jaar.

Noot 5 De berekening is gebaseerd op de parameters zoals die in hoofdstuk 5 en bijlage 3 vermeld zijn. De parameters betreffen deels politie tijd/kosten en die kunnen via de tarieven per uur zoals vermeld op de invoerbladen (bijlage 5) terug gerekend worden naar fte's.

2.3 Waar mogelijk landelijk één lijn te trekken

De invalshoek in dit rapport is dat elke regio en zelfs elk district zijn eigen lijn kan trekken bij de keuze en implementatie van een scenario, maar daaraan zouden wel grenzen moeten worden gesteld. Er is ook nog zoiets als een landelijk belang: het keurmerk op nationaal niveau aantrekkelijk en geloofwaardig maken. Het keurmerk mag geen lappendeken vol gaten worden, die binnen de kortste keren gaat rafelen. Gezien vanuit het landelijke belang is het bijvoorbeeld *onaantrekkelijk* wanneer één of meer regio's zouden besluiten om voor de nieuwbouw een scenario te kiezen waarin het bouwplanadvieswerk wordt uitbesteed. Een groot deel van de projectontwikkelaars opereert landelijk en zou dan te maken krijgen met verschillen: in de ene regio is het advies gratis en treft hij een kant-en-klare structuur aan bij de politie om advies te krijgen op zijn plan, in de andere regio komt hij bij de politie niet verder dan het loket en moet hij maar zien hoe hij met hulp van derden zijn plan rond krijgt voor de keurmerkaanvraag. Voor partijen die in één specifieke regio opereren (woningcorporaties bijvoorbeeld) is het ook zuur om bijvoorbeeld op een landelijk congres van collega's te moeten horen dat deze voor de voorbereiding van hun aanvraag veel meer steun krijgen van de politie en nog kostenloos ook. Verlies van geloofwaardigheid van het keurmerk en van de politie is in dat geval een reële bedreiging. Wanneer het imago van het keurmerk in een negatieve spiraal terecht zou komen, kan daar geen werving tegenop en zal het keurmerk nooit wezenlijke betekenis krijgen.

Advies: neem de beslissing over de manier waarop met het keurmerk wordt omgegaan niet per regio, maar in consensus tussen alle regio's gezamenlijk. Trek daaruit de consequenties voor de benodigde opleiding en inzetbare capaciteit en maak een landelijk plan om deze onmisbare voorwaarden voor langere tijd (5-10 jaar) te kunnen garanderen.

2.4 Kies één van de drie hoofdscenario's

Zoals gezegd is één landelijke lijn beter, maar als het niet anders kan, staat het elke regio vrij een eigen scenario te kiezen en dit naar eigen inzicht uit te werken. Het gaat er om dat de politie intern en extern duidelijk maakt welke rol zij voor zichzelf kiest in de uitvoering van het Keurmerk Veilig Wonen.

Er zijn drie rolvarianten denkbaar, gegroepeerd van een lage naar een hoge inzet van de politie. Lager dan de laagste variant - die zoals we in 2.2 zagen op ± één fte voor de standaardregio uitkomt - kan men niet gaan. Als dat gebeurt zakt in de desbetreffende regio het Politie Keurmerk door de bodem.

De drie rolvarianten zijn:

- . Politie als begeleider; motto: 'UITBESTEDEN'.
- . Politie als mede-uitvoerder; motto: 'SAMENWERKEN'.
- . Politie als enig uitvoerder; motto: 'ZELF DOEN'.

Doch niet alleen de rol van de politie is van belang, ook de rollen die andere betrokken partijen kunnen gaan spelen. Wie gaat wat doen?

Vooraf in de scenario's waarin de politie niet alles doet (of zelfs bijna niets doet) is het van belang de rollen te definiëren. Als de politie het niet doet, wie doet het dan wel?

Partijen die bij het Keurmerk betrokken moeten worden zijn, naast de politie: gemeenten, woningcorporaties, beveiligingsbedrijven en adviesbureau's (de markt), justitie, verzekeraars, beheerders en bewoners.

In het onderstaande worden de drie scenario's op hoofdlijnen beschreven, waarbij ook aandacht besteed wordt aan de rol van andere partijen dan de politie.

Hoe minimaal de rol van de politie ook is, er moet worden uitgegaan van een loketfunctie en een begeleidingsfunctie. Dat vereist minimaal het langere tijd handhaven van de functie Projectleider Veilig Wonen.

Het Keurmerk is een instrument met een lange beleidshorizon, zoals in het voorgaande al werd aangegeven. In onderstaande beschrijvingen moest er daarom op worden vertrouwd dat de regio's de projectleidersfunctie minimaal 5 tot 10 jaar garanderen. De functie van projectleider is de absolute bodem onder alle scenario's.

Ook is er in de beschrijving van uitgegaan, dat elke regio een 'keurmerkcommissie' heeft die gegarandeerd is; een dergelijke commissie kan ook interregionaal georganiseerd worden, bijvoorbeeld door samenwerking tussen meerdere regio's.

Die bestaat uit de genoemde projectleider Veilig Wonen en 2-5 medewerkers van een stafafdeling die inhoudelijk goed ingevoerd zijn in het keurmerk. De commissie komt slechts incidenteel bij elkaar om een keurmerk-aanvraag te beoordelen; de keurmerkcommissie is een organisatorische voorziening die een zeer geringe inzet vergt, maar er moet wel in voorzien zijn.

Vanuit dit vertrekpunt kan met de beschrijving van de scenario's in hoofdlijnen worden gestart.

Hoofdscenario 1: politie als begeleider; motto: 'uitbesteden'

Binnen dit hoofdscenario is de rol van de politie geminimaliseerd. Zij sluist de binnengekomen keurmerkaanvragen door naar marktpartijen en behandelt de ingevulde keurmerkaanvragen. Deze werkzaamheden kunnen vervuld worden door de projectleider Veilig Wonen met incidentele ondersteuning van andere leden van de keurmerkcommissie. Het uitvoerende werk (de advisering aan de keurmerkaanvragers) wordt door adviesbureau's gedaan.

De politierol is dus doorgeleiding en begeleiding, althans voor de keurmerk-aanpakken op het complexniveau. In de aanpak op het niveau van de individuele woning is de rol van de politie nog geringer: alleen doorgeleiding. De projectleider Veilig Wonen fungeert als sluis en controleur. De advisering wordt uitbesteed aan marktpartijen (zoals beveiligingsbedrijven en ijzerwaren winkels) of de beveiliging wordt door bewoners zelf gedaan op basis van een folder die zij aan het loket van het politiebureau mee kunnen krijgen. De controle en herkeuring kan door de politie gedaan worden (volledig of steekproefgewijs), maar ook deze taken kunnen worden uitbesteed aan de markt. De kosten voor de aanvragers nemen dan navenant toe. Voor sociaal economisch zwakkeren, die niet in staat zijn zelf te voorzien in de benodigde beveiligingsmaatregelen, blijft het certificaat buiten bereik.

Hoofdscenario 2: "politie als mede uitvoerder; motto: 'samenwerken'

De politie doet in dit scenario niet alleen de doorgeleiding, begeleiding en beoordeling van keurmerkaanvragen, maar is ook actief bij de uitvoering betrokken. De specifieke kennis van de politie met betrekking tot bijvoorbeeld criminaliteitsanalyses en kennis over de modus operandi kan een zeer waardevolle bijdrage zijn aan de advisering, met name bij de gebiedsgerichte aanpak in de bestaande bouw. De strategische partners zijn: gemeenten, woningcorporaties, projectontwikkelaars en investeerders.

Ook bij de aanpak op woningniveau kan met strategische partners worden samengewerkt. Woningcorporaties kunnen het aanschrijven en adviseren van de politie overnemen voorzover het om hun eigen huurders gaat. De gemeente kan een coördinerende en stimulerende rol spelen in het kader

van haar taak voor integrale veiligheidszorg. Veel gemeenten hebben bovendien een stichting ingesteld voor dienstverlening aan bewoners, die advies- en montagewerk bij individuele bewoners kunnen doen. De politie kan kiezen voor een actieve rol bij de opleveringscontrole en de herkeuring van woningen, maar dit ook gedeeltelijk uitbesteden, al naar gelang de omstandigheden. De markt kan taken overnemen die niet door de politie kunnen worden uitgevoerd, zoals zeer specialistisch advieswerk (denk aan nieuwbouwplanadviezen).

Alle genoemde partijen kunnen in een organisatorische constructie worden betrokken. Het is helemaal afhankelijk van de wensen binnen de regio hoe dit vorm gegeven wordt. Te denken valt aan convenanten met prestatieafspraken.

De gemeente zou bij het afsluiten van de convenanten een coördinerende rol spelen in het kader van haar eerder genoemde rol op het gebied van integrale veiligheidszorg.

Het is aan de projectleider Veilig Wonen om een plan te maken voor het smeden van de benodigde samenwerkingsverbanden. Zijn taak is het verrichten van zendingswerk: partijen bewegen tot samenwerking met elkaar en met de politie (en bevorderen dat de gemeenten deze samenwerking formeel in convenanten vastlegt), en een plaats aan de vergader-tafel veroveren voor de politie bij projecten in de bestaande bouw.

Hoofdscenario 3: politie als enig uitvoerder; motto: 'zelf doen'

In dit scenario is het takenpakket van de politie het meest uitgebreid. De registratie en certificering, de advisering, de opleveringscontrole en de herkeuring worden door de politie zelf gedaan. Dit betekent al gauw een enorme inzet, vooral wanneer actief met de aanpak op woningniveau aan de slag wordt gegaan: woning voor woning moet worden geadviseerd en gecontroleerd. Specialistische kennis zal moeten worden opgedaan (scholing) en worden gecombineerd met de aanwezige kennis en kunde (criminaliteit en modus operandi). Zo'n brede basis is nodig om al het benodigde advieswerk op complexniveau te kunnen doen. Dit advieswerk kan regionaal en/of per district geconcentreerd worden. Dit is o.a. afhankelijk van de hoeveelheid aanvragen die verwacht worden. De projectleider Veilig Wonen is de spin in het web die zorgt dat op alle plaatsen en momenten waar dat nodig is gekwalificeerde adviseurs beschikbaar zijn.

De rol van de markt is beperkt tot montage van beveiligingsmiddelen bij bewoners, die dit niet zelf kunnen doen. Samenwerking met gemeenten, corporaties en bewoners blijft nodig, maar heeft meer het karakter van afstemmingsoverleg dan van werkverdeling.

2.5 Wanneer welk scenario?

Deze rapportage beoogt een gestructureerd raamwerk te bieden voor de beslissing over de keuze voor een bepaald hoofdscenario.

Daartoe zijn de belangrijkste criteria op een rijtje gezet die de keuze in een bepaalde richting kunnen sturen. Die criteria zijn op alle niveau's van de politie-organisatie toepasbaar (regio, district); als eerste wordt echter gemikt op een inschatting op het landelijke niveau of het niveau van de totale regio.

Het gaat om de volgende variabelen.

- Beschikbare capaciteit voor aanpak woningcriminaliteit.
- Termijn waarop effect zichtbaar moet zijn.
- Reeds aanwezige samenwerkingsverbanden met strategische partners en/of de wens deze verder uit te bouwen.

- Wens tot versterking van de relatie politie-publiek.
- De onveiligheid in de woonomgeving.
- Wens om dit doelgericht aan te pakken dan wel via een brede aanpak, die ook op andere terreinen baten genereert.
- Het beveiligingsniveau van de woningvoorraad.
- Concentratie van het inbraakprobleem bij sociaal economisch sterkeren dan wel juist zwakkeren.

Deze volgorde geeft tevens de prioriteit van de criteria aan. Het capaciteitscriterium is veruit het belangrijkste.

In het onderstaande schema zijn de drie scenario's uit 2.4 vermeld met daarbij de keuze criteria (wanneer wel en wanneer niet aantrekkelijk).

<i>"Uitbesteden"</i> <i>Politie als begeleider</i>	<i>"Samenwerking"</i> <i>Politie als gedeeltelijk uitvoerder</i>	<i>"Zelf doen"</i> <i>Politie als volledig uitvoerder</i>
Betrokken partijen: Politie, markt, corporaties, beheerders/bewoners, gemeenten, verzekeraars, justitie	Betrokken partijen: Politie, markt, corporaties, beheerders/bewoners, gemeenten, verzekeraars, justitie	Betrokken partijen: Politie
Aantrekkelijk bij: • Zeer nijpend capaciteitsgebrek • Laag onveiligheidsniveau • Bestaande samenwerkingsverbanden met markt • Inbraakprobleem geconcentreerd bij draagkrachten	Aantrekkelijk bij: • Capaciteitsgebrek • Prioriteit bij brede, gestructureerde aanpak voor verhoging van het veiligheidsniveau • Bestaande contacten met strategische partners en/of wens tot versterking van relaties met deze partners • Inbraakprobleem geconcentreerd bij sociaal economisch zwakkeren	Aantrekkelijk bij: • Capaciteit beschikbaar dan wel mogelijkheid deze extern te werven. • Snel merkbaar resultaat nodig • Hoog onveiligheidsniveau • Prioriteit voor verbetering relatie politie-publiek • Zwak ontwikkelde relaties met strategische partners
Niet aantrekkelijk bij: • Hoog onveiligheidsniveau • Snel merkbaar resultaat nodig • Laag beveiligingsniveau • Concentratie inbraakprobleem bij sociaal economisch zwakkeren	Niet aantrekkelijk bij: • Nijpend capaciteitsgebrek • Nog nauwelijks ontwikkelde relaties met strategische partners • Snel merkbaar resultaat nodig • Een opvallend hoog dan wel opvallend laag onveiligheidsniveau	Niet aantrekkelijk bij: • Nijpend capaciteitstekort • Over de hele linie laag onveiligheidsniveau • Prioriteit voor versterking relaties met strategische partners

De gegeven aanwijzingen voor de keuze dan wel verwerping van de hoofdscenario's zijn een grove samenvatting van de sterkte/zwakte analyse die in het volgende deel van de rapportage is opgenomen.

Waar behoefte bestaat aan nadere onderbouwing zij verwezen naar het volgende deel.

2.6 Het belangrijkste keuzecriterium: wat kunnen we aan?

Van de politie is bekend dat zij altijd alles aan kan!

Tegelijkertijd merkt de buitenwereld nog wel eens dat de politie groots met iets start, maar na enige tijd toch wat minder betrouwbaar blijkt als partner bij de uitvoering.

Hier is dus enige planning vereist. Als men als politie met het Keurmerk aan de slag wil - de argumenten om dat te doen werden eerder gegeven - dan moet men de werkstroom die dat geeft ook voor langere tijd kunnen managen. Dat betekent dat de beschikbare capaciteit spoort met het werkaanbod dat het Keurmerk geeft.

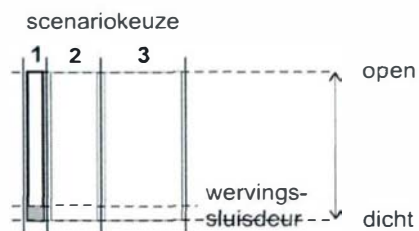
Om een en ander inzichtelijker te maken werken we met een standaard politieregio die een woningvoorraad van 250.000 bestaande woningen heeft en een nieuwbouw productie van 2.600 woningen per jaar. De hoeveelheid werk die het keurmerk geeft kan op drie manieren gereguleerd worden.

1. Via het *scenario* dat de politieregio hanteert;
uitbesteden geeft weinig werk, samenwerken meer werk en zelf doen betekent veel werk.
2. *Nieuwbouw- en/of bestaande bouw*;
de hoeveelheid nieuw te bouwen woningen (2600 per jaar in de standaard regio) vormt een geringe hoeveelheid werk vergeleken met het enorme stuwmeer aan bestaande woningen (250.000 in de standaard regio); de onverbeterlijke optimist die roept 'doen we even in een paar jaartjes, gooi de luiken van dat stuwmeer maar open' creëert een vloedgolf werk. Als de ongelukkige bovendien voor het scenario 'zelf doen' gekozen heeft, laten de gevolgen zich voor de politie raden.
3. Meer of minder aan *werving* doen;
in elk scenario (zie 1) en voor elk type bouw (zie 2) kan men de zaken meer of minder wervend aanpakken. Meer werving - > meer werk.

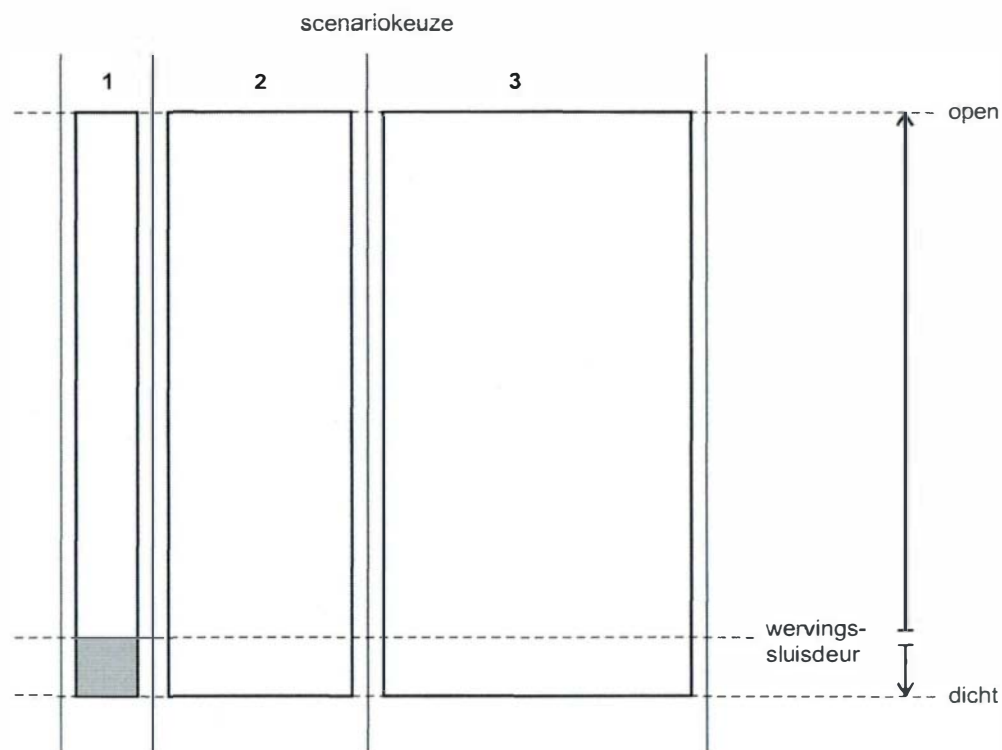
Via de genoemde drie variabelen kan men een hoeveelheid werk regelen die voor de politie behapbaar is. Het minimaal te managen werkaanbod (uitbesteden/niet werven) vergt toch nog altijd één full time kracht. Het maximale model vergt in de standaard regio de inzet van ongeveer 10 full time krachten (zie par. 2.2.). De omvang en beheersing van het werkaanbod is in de volgende figuur samengevat.

Figuur 2.2 Beheersbaar houden van de werkstroom.

nieuwbouw:

bestaande bouw:

scenario's ter keuze:

1 = uitbesteden

2 = samenwerken

3 = zelf doen

 = minimaal te managen werkstroom

2.7 Tenslotte.....de hoofdvragen samengevat.

De keuzes die de Nederlandse politie thans rond het Keurmerk Veilig Wonen moet maken zijn complex en fundamenteel.

Vraag 1: Acht men het instrument Keurmerk Veilig Wonen waardevol genoeg om te continueren?

Evaluaties hebben laten zien dat het instrument goed is: het is een integraal instrument (meerdere delicten, actoren en niveau's) waar markt voor is en dat effectief werkt.

Vraag 1 is in feite dus een retorische vraag. De vraag bevestigend beantwoorden impliceert echter dat men voor het (goede) Keurmerk *product* een (langdurig) *proces* van in- en uitvoering voorziet en dat dan (dus) ook regelt.

Vraag 2: Acht men een blijvende rol van de politie noodzakelijk?

Onverlet de verantwoordelijkheid van het lokale bestuur blijft de betrokkenheid van politie met een aanjagende en initiërende rol noodzakelijk. De rol van de gemeente kan, zal en moet in de toekomst nadrukkelijker worden, maar de rol van de politie kan nauwelijks onder het geschetste minimum zakken.

Vraag 3: Zijn de politieregio's bereid om zoveel mogelijk tot één lijn te komen bij de uitvoering van het Keurmerk?

Dit betekent dat men kiest voor één van de gepresenteerde scenario's waarbij vanzelfsprekend geldt dat hoe meer regio's voor hetzelfde scenario kiezen, hoe duidelijker de zaak er voor de klanten op wordt.

Vraag 4: Is men vervolgens bereid en in staat om de resultante van de voorgaande keuze landelijk vast te leggen?

Het moet bekend zijn welke regio's welk model/scenario volgen (de landelijke keurmerkkaart) en de modellen/scenario's moeten exact vastgelegd zijn.

Vraag 5: Is men vervolgens per politieregio bereid en in staat om voor de regio een plan te maken waarin de afspraken worden vastgelegd met de betrokken partijen - waaronder in ieder geval de politie - over wat er moet gebeuren en wie wat doet.

- Hoe het werkproces er precies uitziet (activiteiten, tijd, te leveren prestaties, werkplan);
- Alle overige criteria die van belang zijn voor de regio zelf, waarvan de belangrijkste zijn:
 - Heb ik capaciteit?
 - Heb ik een probleem qua woningcriminaliteit?
 - Moet dit op zeer korte termijn worden aangepakt?
 - Wil ik de relatie met het publiek aanmerkelijk verbeteren?
 - Wil ik de samenwerking met strategische partners aanmerkelijk aanhalen?

Hoe meer vragen met 'ja' beantwoord worden, hoe interessanter het wordt om de hoofdstroom van het werk zelf aan te pakken en hoe meer de wervingsluiken mogen worden opgezet. Ready for take off!

Deel 2 Uitwerking

3 Korte beschrijving scenario's

3.1 Inleiding

Zoals in het beleidsdeel staat beschreven zijn er diverse mogelijkheden om de organisatie rond het keurmerk vorm te geven. De drie beschreven hoofdsenario's zijn de twee uitersten en een gemiddelde variant op een lijn. In dit tweede deel zullen deze hoofdstandpunten verder uitgewerkt worden. Uiteindelijk levert dit een aantal mogelijke scenario's op die als voorbeeld zouden kunnen dienen voor de regionale implementatie van het Keurmerk in een specifieke regio. Op basis van twee dimensies splitsen wij hier de hoofdsenario's op in gedetailleerdere (sub)scenario's.

Keuze 1: type bouw

Allereerst moet er een keuze gemaakt worden voor elk type bouw waar men zich op wil richten: nieuwbouw en bestaande bouw. Binnen de bestaande bouw kan vervolgens gekozen worden voor twee vormen van aanpak: woningaanpak of complex- en wijkaanpak. Gecombineerd resulteren deze twee keuzemomenten in drie *keurmerkaanpakken*:

- 1 nieuwbouw: woning-, complex- en wijkaanpak;
- 2 bestaande bouw: complex en wijkaanpak;
- 3 bestaande bouw: woningaanpak.

Uiteraard kan een actieve regio aan het werk gaan met alle drie de manieren van aanpak - waarbij overigens interessante combinaties zijn te bedenken -, maar daarover later meer. In eerste instantie wil dit rapport behulpzaam zijn bij de keuze voor een scenario binnen de zojuist onderscheiden aanpakgebieden.

Keuze 2: werving

Ten tweede is de mate van *werving* voor het Keurmerk een belangrijke factor. Deze bepaald onder andere de belasting van de organisatie en daarmee voor een deel de benodigde organisatiestructuur. Bijvoorbeeld een systematische overbevraging van een kleine groep, beperkt opgeleide mensen leidt zeer snel tot onwerkbaar situaties.

De combinatie van het aanpakgebied en de werving leidt tot 18 mogelijke scenario's:

Schema 3.1 onderverdeling naar aanpak en werving van de hoofdsenario's

rol politie		politie als begeleider		politie als mede-uitvoerder		politie als enige uitvoerder	
werving		geen werving	actieve werving	geen werving	actieve werving	geen werving	actieve werving
nieuwbouw	woning-, complex-, en wijkaanpak	N1 <i>cel 1</i>	N2 <i>cel 2</i>	- <i>cel 3</i>	- <i>cel 4</i>	- <i>cel 5</i>	N6 <i>cel 6</i>
bestaande bouw	complex- en wijkaanpak	- <i>cel 7</i>	- <i>cel 8</i>	BK3 <i>cel 9</i>	BK4 <i>cel 10</i>	- <i>cel 11</i>	- <i>cel 12</i>
	woningaanpak	BW1 <i>cel 13</i>	BW2 <i>cel 14</i>	- <i>cel 15</i>	BW4 <i>cel 16</i>	- <i>cel 17</i>	BW6 <i>cel 18</i>

Het schema bevat weliswaar 18 cellen, maar laat zien dat slechts 9 daarvan daadwerkelijk gevuld zijn met realistische en/of aantrekkelijke scenario's. In de volgende paragrafen van dit hoofdstuk worden de 9 scenario's afzonderlijk beschreven.

De resterende 9 scenario's zijn als onaantrekkelijk of niet-realistisch geclassificeerd. De gronden op basis waarvan dat is gebeurd worden vermeld in bijlage 1.

De overgebleven scenario's zijn dus zonder uitzondering scenario's die aantrekkelijk *kunnen* zijn, afhankelijk van omstandigheden en prioriteiten, maar die dus *niet* automatisch *altijd* aantrekkelijk zijn. Het gaat dus om keuze-opties. Deze opties worden als volgt benoemd:

Scenario's met politie als begeleider (uitbesteden)

N1: politie als begeleider, geen werving

N2: politie als begeleider, actieve werving

BW1: politie als begeleider, geen werving

BW2: politie als begeleider, actieve werving

Scenario's met politie als mede-uitvoerder (samenwerking)

BK3: politie als mede-uitvoerder, geen werving

BK4: politie als mede-uitvoerder, actieve werving

BW4: politie als mede-uitvoerder, actieve werving

Scenario's met politie als enige uitvoerder (zelf doen)

N6: politie als enige uitvoerder, actieve werving

BW6: politie als enige uitvoerder, actieve werving

3.2 Scenario's voor aanpakgebied

Nieuwbouw aanpak (scenario's N1, N2 en N6)

Bij het keurmerk nieuwbouw gaat het om scenario's waarin structurele aandacht is voor de preventie van verschillende vormen van criminaliteit in en om woningen binnen nieuw te bouwen complexen en wijken. De veiligheid van de wijk en/of het complex en van de woningen daarbinnen wordt betrokken in de uitwerking van de bouwplannen. Dit betekent dat de inspanningen pas op termijn, dat wil zeggen pas bij bewoning, effect sorteren. Er wordt om de tafel gezeten met partners als de gemeente, projectontwikkelaars en woningbouwverenigingen. Het rendement van de inzet is hoog omdat de beveiliging een groot aantal woningen tegelijk geldt en omdat een breed delictspectrum kan worden aangepakt. De aanvragers van het keurmerk zijn woningbouwverenigingen en projectontwikkelaar. Een regionale commissie beoordeelt de aanvragen. Afhankelijk van het gekozen scenario worden binnen het korps al dan niet functionarissen opgeleid tot bouwplanadviseurs, die de aanvragers helpen hun keurmerkaanvraag voor te bereiden voor de beoordeling door de regionale commissie.

Bestaande bouw complex- en wijkaanpak (scenario's BK3 en BK4)

De aanpak van de bestaande bouw voor complexen en wijken behelst scenario's waarbij de veiligheid van een groep woningen - en bewoners - wordt aangepakt, maar dan binnen reeds bestaande complexen en/of wijken. Voor certificering komen complexen en/of wijken in aanmerking waarbij (herstructurerings-)maatregelen op stapel staan ter aanpassing of verbetering van één of meerdere complexen, de omgeving van een complex, of delen van een wijk. De te treffen maatregelen kunnen variëren van grote of kleine renovaties van woningen in een complex, verbouwing van gemeenschappelijke ruimten van een complex, zoals entrees, portieken, parkeergarages, trappen en liften tot verbetering van de straatverlichting en de herinrichting van (achter)paden en wegen. Het verdient

uiteraard de voorkeur om in dergelijke meer of minder omvattende plannen beveiligingsmaatregelen mee te nemen.

Deze situatie in de bestaande bouw is complexer dan bij nieuwbouw het geval is, omdat er een bestaande (on)veiligheidssituatie is, die terdege geanalyseerd zal moeten worden om tot een keuze van de juiste mix van maatregelen te komen. Net zoals bij de nieuwbouw heeft de politie bij de bestaande bouw, complex- en wijkaanpak, te maken met andere partijen. De scenario's zijn dan ook geschikt om de contacten met de strategische partners aan te halen. De inspanningen sorteren pas op termijn, dat wil zeggen na de herstructurering, effect. Het rendement van de inzet is echter hoog omdat de beveiliging een heel gebied - en dus meerdere woningen - betreft en omdat een breed delictspectrum kan worden aangepakt. De scenario's voor de bestaande bouw, op complex- en wijkaanpak zijn geen van alle geschikt om als politie alles alléén te doen, dan wel alles uit te besteden in alle gevallen een en ander gecoördineerd te worden met partners zoals de gemeente, woningcorporaties en eventueel met justitie.

Bestaande bouw woningaanpak (scenario's BW1, BW2, BW4 en BW6)

De scenario's binnen de bestaande bouw, op woningniveau, onderscheiden zich van de andere scenario's doordat zij zich uitsluitend richten op het delict woninginbraak. Een tweede onderscheid is dat de beveiligingsadviseur direct in contact staat met bewoners. Daardoor zijn de scenario's zeer geschikt wanneer de politie het contact met het publiek wenst te verbeteren of wanneer men tot doel heeft de onveiligheidsgevoelens bij het publiek terug te dringen. De inspanningen sorteren al vrij snel effect. Immers nadat beveiligingsmaatregelen zijn aangebracht is de woning direct minder of niet meer toegankelijk voor inbraak. De politie komt bij de mensen thuis, of besteedt dit advieswerk uit aan (betrouwbare) beveiligingsbedrijven. Na gereedmelding moet controle op de uitvoering worden georganiseerd. Dit gebeurt in de regel door de politie, al dan niet steekproefsgewijs. Mogelijk kan ter zijner tijd ook dit controlewerk uitbesteed worden aan derden.

3.3 Scenario's naar de rol van de politie

3.3.1 Scenario's met politie als begeleider

N1 Politie als begeleider, geen werving

Bij dit eerste nieuwbouwscenario is de rol van de politie minimaal. Aanvragen voor bouwplanadvies worden doorgespeeld naar een marktpartij. Hiervoor bestaan in de meeste regio's gespecialiseerde adviesbureaus. Het enige dat de politie zelf doet is het controleren van de ingevulde keurmerkaanvraag. Dit doet de regionale keurmerkcommissie (in sommige regio's moet die nog worden opgericht, in andere regio's bestaat die al). Deze commissie kan bestaan uit zowel politie- als gemeenteambtenaren. De werkzaamheden van de leden van de keurmerkcommissie kosten in dit scenario zeer weinig tijd daar het aantal aanvragen heel beperkt zal blijven. Ter gedachtenbepaling: voor de *standaardregio* 2 à 3 aanvragen per jaar.

N2 Politie als begeleider, actieve werving

Als N1 met het verschil dat er hard aan de werving getrokken wordt. Het streven is om op den duur alle nieuwbouw onder keurmerk te doen bouwen. Door de actieve werving komen veel meer aanvragen op de politie af dan bij N1 het geval is. Om dit op te vangen zal er als aanspreekpunt meer moeten zijn dan alleen een regionale keurmerkcommissie. De regionale keurmerkcommissie zal zich, net als in het voorgaande scenario, met de behandeling van keurmerkaanvragen bezig houden. Ook in scenario N2 worden adviesaanvragen doorgespeeld naar marktpartijen.

BW1 Politie als begeleider, geen werving

Het streven bij dit scenario voor de aanpak van woningen, is niet om zoveel mogelijk te doen, maar om zoveel mogelijk gedaan te krijgen. De advisering wordt uitbesteed aan marktpartijen, zoals beveiligingsbedrijven en ijzer-waren winkels. De selectie van erkende bedrijven wordt gedaan door de politie. Deze bedrijven moeten voldoen aan de randvoorwaarden van het Keurmerk. Uiteraard is een BORG-certificaat een eerste vereiste voor selectie.

Er vindt geen actieve werving plaats. Niettemin zullen er aanvragen van individuele bewoners binnenkomen voor het certificaat veilige woning. Daarvoor moet een organisatorische voorziening worden getroffen, op zijn minst het instellen van een aanspreekpunt op regioniveau. Zelfs de controle op de uitvoering van het advies kan bij een andere partij liggen of, als dat niet wenselijk is, toch bij de politie, maar dan steekproefsgewijs.

BW2 Politie als begeleider, actieve werving

Evenals bij het voorgaande scenario wordt de advisering uitbesteed aan de markt. Er vindt echter actieve werving voor het aanbod van de bedrijven plaats onder individuele bewoners: elke bewoner krijgt een brief. De politie is de afzender van deze brief. Vanuit haar gezag en onafhankelijke positie heeft dit het beste effect. Hierdoor zal het aantal aanvragen voor het certificaat veilige woning veel groter zijn dan bij BW1, zonder dat dit meer werk betekent voor de politie, omdat de uitvoering van het eigenlijke werk voor het overgrote deel bij anderen ligt. Wanneer actief geworven wordt, zal wel de loketfunctie van de politie dichterbij de burger moeten liggen. Men kan niet volstaan met een aanspreekpunt op regioniveau. Bij elk district moet een aanspreekpunt worden ingesteld. Ook in dit scenario ligt de controle op de juiste uitvoering van het advies mogelijk bij een andere partij dan de politie. Een reden om actief te werven kan gelegen zijn in een hoog inbraakrisico en/of in het winnen van vertrouwen van verzekeraars. Deze kunnen er in dit scenario van op aan dat binnen 5 jaar alle bewoners in de regio zijn aangeschreven. Daardoor kan van een structurele verbetering van het schadebeeld worden uitgegaan, wat premiekorting rechtvaardigt. De drempel voor bewoners om mee te doen wordt hiermee verlaagd. Een verdere verlaging van de drempel kan bereikt worden door toe te staan dat bewoners hun eigen beveiligingsmaatregelen nemen, aan de hand van een duidelijke folder die zij bij het politiebureau krijgen. De politie controleert dan of aan de eisen van het certificaat is voldaan, of besteedt dit uit aan een beveiligingsbedrijf. Een verdere drempelverlaging kan bereikt worden door woningen die in het bezit zijn van *woningcorporaties* op een andere manier te benaderen, namelijk door, of samen met, de corporatie, in zijn rol als huisbaas.

3.3.2 Scenario's met politie als mede-uitvoerder

BK3 Politie als mede-uitvoerder, geen werving

In scenario BK3 (bestaande bouw complex- en wijkaanpak) ligt het initiatief bij een andere partij dan de politie, bijvoorbeeld de gemeente, en wordt de politie automatisch mede-uitvoerder, aangezien er behoefte zal zijn aan criminaliteitsanalyses, kennis over m.o.'s en specialistisch technisch advies. De politie is de aangewezen partij om deze inbreng te leveren. De andere partijen in het samenwerkingsverband hebben mogelijk taken op de volgende gebieden: organisatie van de bewonersparticipatie, plannen en bestekken maken voor de aanpassingen in de openbare ruimte, plannen en bestekken maken voor renovatie van gevelelementen, parkeergarages en flatportieken. Als justitie in het samenwerkingsverband participeert kan zij zorgen voor consequente en adequate vervolging van aangehouden daders.

BK4 Politie als mede-uitvoerder, actieve werving

Als BK3, maar met actieve werving. De politie is hierbij initiatiefnemer; zij enthousiasmeert zoveel mogelijk partijen om in gebieden waar zij dit op grond van de onveiligheidssituatie nodig acht, een bijdrage te leveren aan het opzetten van een structurele aanpak, uitmondend in een keurmerk Veilig Wonen voor die complexen/wijken. Dankzij de bredere aanpak is er meer rendement dan bij BK3, maar het vergt meer organisatorische inspanning van de politie.

BW4 Politie als mede-uitvoerder, actieve werving

Uitgangspunt bij dit scenario voor woningaanpak is het verdelen van het vele werk, dat de advisering en controle van woningen met zich meebrengt. Er wordt actief geworven hetgeen resulteert in een regiobrede dekking binnen een periode van 5 jaar. Redenen om actief te werven zijn hetzelfde als bij BW2; de werving heeft dezelfde voordelen. Er zijn verschillende varianten voor de werkverdeling te bedenken, waarvan er twee worden benoemd:

- a Er wordt zeer sterk samengewerkt met de verhuurders van huurwoningen: zij doen het aanschrijven van hun bewoners en bieden de beveiligingsmiddelen als pakket aan; liefst met de mogelijkheid om te betalen via een huurverhoging (die uit zal komen tussen f 3,- en f 10,- per maand), want die gespreide betaling blijkt de drempel aanzienlijk te verlagen;
- b de politie en een (gemeentelijke) stichting verdelen het advieswerk; de politie controleert alle woningen waarbij zij zelf heeft geadviseerd en een (klein) deel van de woningen die door derden zijn beveiligd.

Het is belangrijk om de *gemeente* bij de aanpak te betrekken; niet alleen in haar rol als coördinator en stimulator maar mogelijk ook in haar rol als subsidiegever.⁶

3.4 Scenario's met politie als enige uitvoerder

N6 Politie als enige uitvoerder, actieve werving

Een adviesvrager voor een nieuwbouwproject hoeft nooit doorverwezen te worden naar een marktpartij. De politie verzorgt het bouwplanadvies en doet dit kosteloos. Evenals bij het tweede scenario voor de nieuwbouw (N2) is het streven zo veel mogelijk onder keurmerk te doen bouwen. Er zal dus actief aan werving worden gedaan. Die functie kan bij de regionale keurmerkcommissie liggen. Naast een regionale keurmerkcommissie zijn er voor de uitvoering bouwplanadviseurs. Zij begeleiden initiatiefnemers bij het opstellen van hun keurmerkaanvraag en wonen daartoe de nodige ontwerp-teamvergaderingen bij en/of voeren bilateraal overleg met partijen. De bouwplanadviseurs kunnen op twee manieren worden gestationeerd: op regioniveau of op districtsniveau. Gezien de specialistische kennis die noodzakelijk is voor adequate uitvoering van het advieswerk moet worden uitgegaan van een gespecialiseerde full-time functie. De bouwplanadviseurs vormen een pool en kunnen voor elkaar invallen bij ziekte of piekdruk. Eventueel wordt interregionale samenwerking op touw gezet.

BW6 Politie als enige uitvoerder, actieve werving

Het streven binnen dit scenario voor woningaanpak is om zo veel mogelijk zelf te doen: zowel het advies als de controle op de uitvoering daarvan ligt bij de politie. Een belangrijke doelstelling bij dit scenario is dat de politie

Noot 5 In 'Fasten your seatbelts lease' wordt een vergelijking gemaakt tussen een aanpak met en een aanpak zonder subsidie van de gemeente. In de aanpak met subsidie bleek een veel groter deel van de deelnemers zich tot op certificaatniveau (dus degelijker) te beveiligen dan in de aanpak zonder subsidie (FYSP, pagina 28 en 37).

zich wil laten zien aan het publiek en de relatie met de bewoners wil verbeteren. Er vindt actieve werving plaats. Redenen om actief te werven en mogelijke voordelen daarbij zijn hetzelfde als bij BW2. De actie kan starten op één pilotlocatie, waar hoog rendement van de inspanning wordt verwacht. Vanuit de pilotlocatie verspreidt de aanpak zich binnen 5 jaar als een olievlek naar de rest van de regio. Aan het eind van de periode hebben alle bewoners een aanbod gekregen. Wanneer de politie alles zelf wil doen, zoals in dit scenario, is het opzetten van een preventieteam onontkoombaar. Het team adviseert individuele bewoners, doet niet de montage, maar mogelijk wel weer (een deel van) de controle op de uitvoering van het advies. Het team kan bestaan uit politiesurveillanten ('menskracht met subsidie'), die gedurende een bepaalde periode full-time worden ingezet in het team. Voor regio's die gebiedsgebonden functionarissen hebben opgeleid of daarmee bezig zijn, is het preventieteam een uitstekende praktijkervaringsplaats.

4 Kwalitatieve analyse van de scenario's

4.1 Inleiding en werkwijze

In dit hoofdstuk worden de geselecteerde scenario's nader uitgewerkt. Hiertoe is een SWOT-analyse uitgevoerd⁷, waarvan het resultaat een beschrijving is van de sterke en zwakke kanten van de scenario's en van de mogelijke kansen en bedreigingen.

De analyse beperkt zich tot een onderlinge vergelijking van scenario's die betrekking hebben op hetzelfde gebied van aanpak. Dit omdat het vergelijken van scenario's voor nieuwbouw met scenario's voor bestaande bouw niet zinvol is.

De beoordeling van de scenario's heeft plaatsgevonden aan de hand van een vaste set criteria. Belangrijke criteria zijn bijvoorbeeld de daling van de criminaliteitsdruk binnen een gebied en de benodigde inzet binnen de politie-organisatie, maar ook het hebben van contacten met het publiek of met strategische partners kan een reden zijn om al dan niet te kiezen voor een specifiek scenario.

Een volledig overzicht van de criteria die bij de SWOT-analyse zijn gehanteerd is te vinden in bijlage 2.

In de volgende drie paragrafen worden per rol die de politie op zich kan nemen, voor elk scenario afzonderlijk de sterke en zwakke kanten vermeld in een schema, evenals de kansen en bedreigingen die eigen zijn aan het scenario.

Bij alle scenario's wordt ervan uitgegaan dat als er sprake is van effect, het gaat om een *breed* effect: zowel een daling van het inbraakrisico als een afname van andere vormen van criminaliteit en overlast als een afname van het subjectieve onveiligheidsgevoel van (toekomstige) bewoners. Met andere woorden een afname van de criminaliteitsdruk. Wanneer een effect verwacht wordt op slechts één delict, bijvoorbeeld inbraak, dan is dit expliciet vermeld.

Als afsluiting wordt telkens samengevat in welke situatie het betreffende scenario aantrekkelijk is.

Noot 7 SWOT staat voor: Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats.

4.2 Scenario's met politie als begeleider

4.2.1 Scenario's nieuwbouw

N1 Politie als begeleider, geen werving

Sterkte - zeer beperkte inzet van de politie - makkelijk in te passen in politieorganisatie - lage opleidingskosten (alleen keurmerk commissie leden)	Zwakte - het te verwachten effect is beperkt - afhankelijkheid van adviesbureau's - advies niet gratis voor de aanvrager - geen verbetering van de relatie met strategische partners - lange communicatie lijnen tussen adviseurs en keurmerk commissie (van belang bij verschil van inzicht)
Kansen	Bedreigingen - mogelijke competentiestrijd tussen adviesbureau's en keurmerk commissie (in geval van verschil van inzicht)

Scenario aantrekkelijk bij:

- lage criminaliteitsdruk (omgeving);
- weinig nieuwbouw;
- zeer geringe capaciteit binnen het korps;
- andere prioriteiten binnen het korps.

N2 Politie als begeleider, actieve werving

Sterkte - te verwachten effect groter dan bij N1 ■ zeer beperkte inzet politie ■ makkelijk in te passen in politieorganisatie	Zwakte - afhankelijkheid van adviesbureau's - advies niet gratis voor aanvrager ■ geen verbetering van de relatie met strategische partners - lange communicatie lijnen tussen adviseurs en keurmerk commissie (m.n. van belang bij verschil van inzicht)
Kansen ■ kennisoverdracht tussen gespecialiseerde adviesbureau's en politie	Bedreigingen - verschillen in kosten tussen regio's (advies soms wel en soms niet gratis) - achterblijvende respons (ondanks actieve werving) doordat de kosten een drempel vormen ■ mogelijkheid van competentiestrijd tussen adviesbureau's en keurmerk commissie in geval van verschil van inzicht

Scenario aantrekkelijk bij:

- hoge criminaliteitsdruk (omgeving);
- veel nieuwbouw;
- zeer geringe capaciteit binnen het korps;
- andere prioriteiten binnen het korps.

4.2.2 Scenario's bestaande bouw, woningaanpak

BW1 Politie als begeleider, geen werving

<i>Sterkte</i> - zeer beperkte inzet van de politie	<i>Zwakte</i> - te verwachten effect op inbraakrisico kan niet worden voorspeld - afhankelijkheid van de markt - geen verbetering relatie politie-publiek
<i>Kansen</i>	<i>Bedreigingen</i> - verslechtering relatie politie-publiek (door verwijzing naar andere partijen kan irritatie ontstaan) - vermindering kwaliteit advies door relatief geringe controle op de uitvoering - onhelderheden in afspraken met de markt

Scenario aantrekkelijk bij:

- laag inbraakrisico;
- zeer geringe capaciteit binnen het korps;
- bestaande contacten met andere partijen (adviesbureau's, montage-bedrijven, etc.);
- hoog beveiligingsniveau van de bestaande woningvoorraad.

BW2 Politie als begeleider, actieve werving

<i>Sterkte</i> - te verwachten effect op inbraakrisico is groter dan bij BW1 - zeer beperkte inzet van de politie - regio binnen 5 jaar gedekt - meer contact met het publiek dan bij BW1	<i>Zwakte</i> - afhankelijkheid van derden
<i>Kansen</i> - premiekorting voor bewoners bij verzekeraars - korting op materiaal en montage bij bedrijven	<i>Bedreigingen</i> - verslechtering relatie politie-publiek (door verwijzing naar andere partijen) - vermindering kwaliteit van het advies

Scenario aantrekkelijk bij:

- hoog inbraakrisico;
- zeer geringe capaciteit binnen het korps;
- bestaande contacten met andere partijen (adviesbureau's, montage-bedrijven, verzekeraars, etc.);
- laag beveiligingsniveau van de bestaande woningvoorraad.

4.3 Scenario's met politie als mede-uitvoerder

Deze scenario's hebben allen betrekking op de bestaande bouw, omdat voor nieuwbouw de samenwerkingsscenario's als onrealistisch zijn geclassificeerd. De eerste twee gepresenteerde SWOT-schema's hebben betrekking op scenario's voor de complex/wijkaanpak, als derde volgt één schema met een scenario voor een woningaanpak.

BK3 Politie als mede-uitvoerder, geen werving

Sterkte - beperkte inzet van de politie	Zwakte - te verwachten effect is beperkt - afhankelijkheid van mede-uitvoerders
Kansen - versterking van de relatie met strategische partners	Bedreigingen ■ coördinatieproblemen (mogelijk leidend tot verzanding project)

Scenario aantrekkelijk bij:

- lage criminaliteitsdruk;
- geringe capaciteit binnen het korps;
- prioriteit: brede structurele aanpak van criminaliteit/ sociale veiligheid.

BK4 Politie als mede-uitvoerder, actieve werving

Sterkte ■ te verwachten effect groter dan bij BK3 versterking relatie met strategische partners	Zwakte - inzet groter dan bij BK3 - veel coördinatie en organisatie bij de politie (trekkersrol)
Kansen - imagoverbetering van het korps mits de taken (meer dan) goed worden uitgevoerd	Bedreigingen - coördinatieproblemen (mogelijk leidend tot verzanding project)

Scenario aantrekkelijk bij:

- hoge criminaliteitsdruk;
- prioriteit: het versterken van de werkrelatie met strategische partners;
- prioriteit: brede structurele aanpak van criminaliteit/ sociale veiligheid.

BW4 Politie als mede-uitvoerder, actieve werving

<i>Sterkte</i> - te verwachten effect op inbraakrisico is groter dan bij BW2 - flexibele inzet van politie - regio binnen 5 jaar gedekt - meer contact met het publiek dan bij BW2	<i>Zwakte</i> - veel interne en externe coördinatie - afhankelijkheid van derden
<i>Kansen</i> - premiekorting bij verzekeraars - verbetering relatie politie-publiek - verbetering relatie met strategische partners - gratis montage - leveren van materiaal tegen kostprijs - gemeentesubsidie - pakketaanbieding door woningbeheerder - creëren extra werkgelegenheid (inzet menskracht met subsidie in stichting)	<i>Bedreigingen</i> - verzanding in coördinatieproblemen - lange voorbereidingsfase (i.v.m. het maken van afspraken met derden)

Scenario aantrekkelijk bij:

- hoog inbraakrisico;
- bestaande contacten met o.a. gemeenten, woningcorporaties, verzekeraars;
- laag beveiligingsniveau van de bestaande woningvoorraad;
- hoge werkloosheid;
- beschikbaarheid 'menskracht met subsidie';
- lage draagkracht van bewoners (kans op montagehulp en financiële voordelen).

4.4 Scenario's met politie als enige uitvoerder

4.4.1 Scenario nieuwbouw

N6 Politie als enige uitvoerder, actieve werving

<i>Sterkte</i>	<i>Zwakte</i>
- advies gratis voor de aanvrager - te verwachten effect is groter dan bij N1 en N2 door actieve werving en een lage drempel (geen kosten voor advies) - versterking van de relatie met strategische partners	- grote inzet van de politie - hoge opleidingskosten (naast regionale keurmerkcommissieleden vaak ook bouwplanadviseurs op de districten)
<i>Kansen</i>	<i>Bedreigingen</i>
- efficiency winst door (inter-)regionale samenwerking - besparing opleidingskosten door adviseurs op regionaal niveau te clusteren en van dit adviseurswerk full-time banen te maken - imagoverbetering van het korps mits de taken (meer dan) goed worden uitgevoerd	- hoge kosten verbonden aan de coördinatie (m.n. wanneer buurtpreventie-adviseurs op districts niveau worden ingezet) - mogelijk capaciteitstekort bij veel aanvragen of wijziging prioriteit binnen het korps

Scenario aantrekkelijk bij:

- hoge criminaliteitsdruk;
- veel nieuwbouw;
- prioriteit: het versterken van de werkrelatie met strategische partners;
- prioriteit: een brede, structurele aanpak van criminaliteit/ sociale veiligheid.

4.4.2 Scenario bestaande bouw

Dit betreft een scenario voor de woningaanpak, te weten het scenario waarin de politie voor 5 jaar een preventieteam opzet dat alle woningen een advies-aanbod doet. Voor de complex-/wijkaanpak zijn scenario's met de politie als enige uitvoerder als onrealistisch geclassificeerd.

BW6 Politie als enige uitvoerder, actieve werving

<i>Sterkte</i> - te verwachten effect op inbraakrisico is groter dan bij BW4 - regio binnen 5 jaar gedekt - snel resultaten - maximaal contact met het publiek	<i>Zwakte</i> - grote inzet van politie (o.a. preventie-teams) - politie veelal solistisch (waarschijnlijk geen verbetering van de werkrelatie met strategische partners) - bewoners moeten montage zelf regelen
<i>Kansen</i> - premiekorting bij verzekeraars - verbetering relatie politie-publiek - gemeentesubsidie - leveren van materiaal tegen kostprijs - pakketaanbieding door woningbeheerder - creëren extra werkgelegenheid (inzet menskracht met subsidie in preventieteam) - extra afname onveiligheidsgevoel door (tijdelijk) meer blauw op straat	<i>Bedreigingen</i> - mogelijk capaciteitstekort met risico voor ineenstorting van het gehele project bij overstelpende hoeveelheid aanvragen of wijziging prioriteit binnen het korps

Scenario aantrekkelijk bij:

- hoog inbraakrisico;
- laag beveiligingsniveau van de bestaande woningvoorraad;
- groot onveiligheidsgevoel onder bewoners;
- prioriteit: het versterken van de relatie politie-publiek;
- preventieteam in te passen in organisatie;
- beschikbaarheid menskracht met subsidie;
- bestaande contacten met verzekeraars.

5 Kosten en baten van de scenario's

5.1 Rekenmodel

Een aantal van de beschreven scenario's is doorgerekend. In deze modellen worden de kosten en baten, voor de periode van vijftien jaar, berekend. In deze berekening is uitgegaan van een standaardregio; een regio met 250.000 woningen, waar elk jaar 2600 woningen bijkomen⁸. Voor de verdeling van het aantal eengezinswoningen en meergezinswoningen is telkens het Nederlandse gemiddelde genomen.

Voor de nieuwbouwprojecten en voor de projecten voor de bestaande bouw zijn aparte modellen gebouwd. De modellen bestaan elk uit drie onderdelen; de invoerlijst, de overzichtstabel voor 15 jaar en het grafiekenblad. In het invoerblad kunnen alle gegevens worden ingevoerd, het programma rekent dan zelf de financiële gevolgen daarvan uit. De ingevoerde waarden die in de modellen zijn gebruikt, zijn voor het grootste deel standaardwaarden, deze zijn in de bijlagen terug te vinden. De scenario's verschillen meestal op slechts enkele parameters.

Niet in alle scenario's zijn alle kostenposten van toepassing. Wanneer een kostenpost niet van toepassing is, is deze op nul gesteld.

In de modellen zijn de volgende kostenposten opgenomen:

- werving
- advisering
- beveiliging aanbrengen
- opleveringscontrole (keuring)
- herkeuring

De opbrengsten die zijn berekend zijn de volgende:

- besparing politie-inzet door voorkomen inbraken
- besparing inbraakschade door voorkomen inbraken
- korting op de verzekeringspremie

De berekening van de kosten en baten verschilt tussen de nieuwbouw- en bestaande bouwmodellen voornamelijk doordat bij de nieuwbouw de keurmerken per complex worden gegeven en bij de bestaande bouw per individuele woning. Dit is een verschil in organisatie bij de implementatie van het keurmerk, dat gevolgen heeft voor de kosten van het project.

Voor niet alle in hoofdstuk 4 beschreven scenario's kon een berekening worden gemaakt, omdat voor een aantal scenario's geen gegevens met betrekking tot de te verwachten kosten en baten beschikbaar waren.

Omdat de scenario's voor nieuwbouw en bestaande bouw in aparte modellen worden doorgerekend, is dit hoofdstuk op dit onderscheid (nieuwbouw of bestaande bouw) ingedeeld in plaats van op de rol van de politie.

Noot 7 In bijlagen 4 en 5 zijn tabellen opgenomen waarin de exacte en werkelijke aantallen per regio zijn weergegeven.

5.2 De scenario's Nieuwbouw

Voor de nieuwbouw zijn twee scenario's doorgerekend. Het zijn beide scenario's waarin de politie actief aan werving doet. In scenario N2 treedt de politie op als begeleider, in scenario N6 is de politie de enige uitvoerder en wordt extra veel aan werving gedaan.

In al deze nieuwbouwscenario's is uitgegaan van een projectduur van 15 jaar, waarin continu wordt geïnvesteerd in de toepassing van het keurmerk. Om de positieve gevolgen vast te houden (kleiner inbraakrisico, korting op de verzekeringspremie), worden de woningen elke vijf jaar herkeurd.

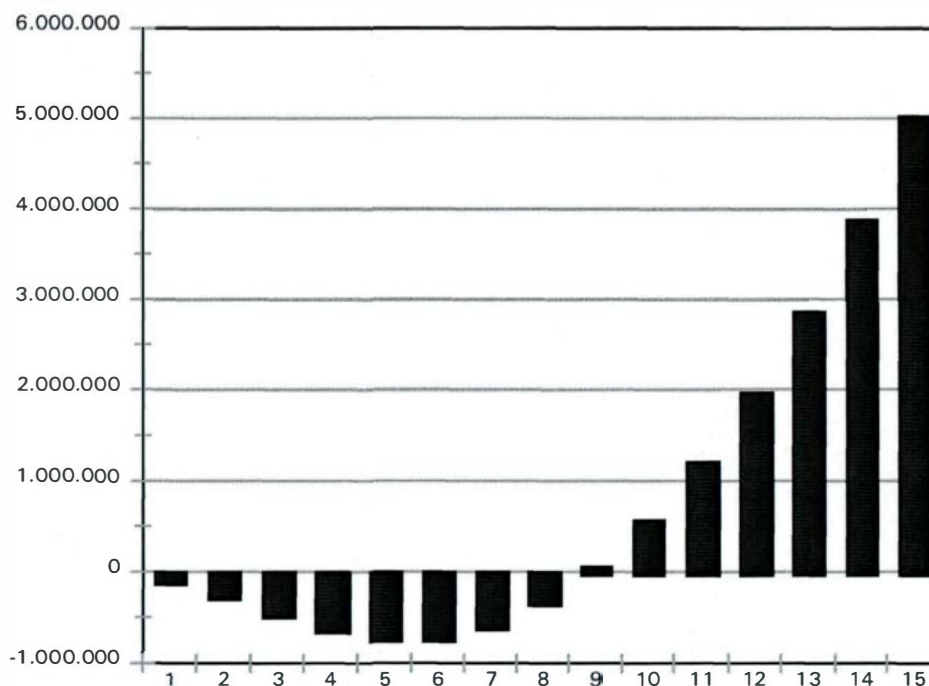
Eerste doorgerekende nieuwbouwscenario politie als begeleider, veel werving (N2)

Belangrijkste kenmerk van dit scenario is dat advisering niet door de politie wordt uitgevoerd maar door de markt. Deze adviseurs kosten meer per uur, maar kunnen de advisering vaak ook efficiënter uitvoeren. De advisering komt wel geheel voor rekening van de projectontwikkelaars van de nieuwbouwcomplexen.

Er wordt verwacht dat door de geringere betrokkenheid van de politie en veel hogere kosten voor de projectontwikkelaars, weinig nieuwbouwcomplexen deel zullen nemen aan het keurmerktraject.

In de onderstaande afbeelding is de ontwikkeling van het totaal bereikte resultaat gedurende de 15 jaar van het project te zien. Het resultaat dat bij het vijftiende jaar staat weergegeven is dus het resultaat over alle vijftien jaar samen.

Afbeelding 5.1 Resultaat scenario N2 (politie als begeleider, veel werving), cumulatief, in guldens

In de grafiek is te zien dat in het negende jaar het 'omslagpunt' wordt bereikt; van het project zijn dan de gemaakte kosten terugverdiend. Voor de politie ligt dit omslagpunt in dit scenario veel vroeger, al in het vierde jaar, aangezien ze weinig hoeft te investeren.

De totale winst die het project na 15 jaar heeft opgeleverd ligt boven de vijf miljoen. Hiervoor hoeft de politie minder dan één miljoen te investeren.

Tweede doorgerekende nieuwbouwscenario: extra veel werving, politie als enige uitvoerder (N6)

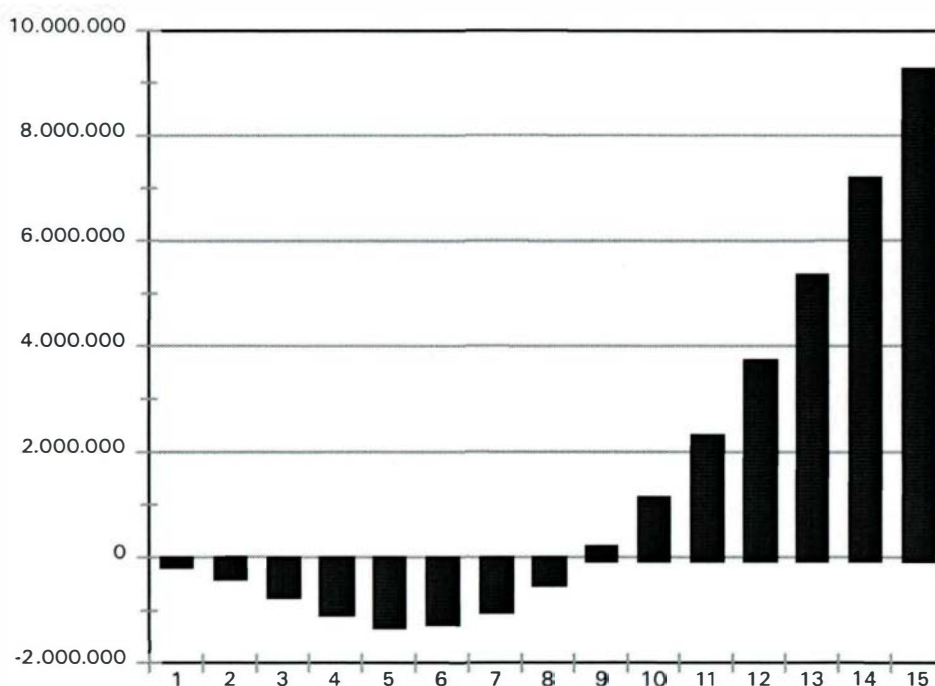
Binnen dit scenario steekt de politie meer mensdagen in de werving (twee maal zo veel als in het vorige scenario) en neemt de politie zelf de kosten voor de advisering voor haar rekening.

Een deel van de werving geschiedt in de vorm van voorlichting aan projectontwikkelaars en architecten, zodat die zelf deskundigheid over het keurmerk opbouwen en daardoor steeds minder advies van de politie nodig hebben. Die aflopende inspanning is in het rekenmodel verwerkt.

Door de extra werving, lagere kosten voor de projectontwikkelaar en doordat de politie de uitvoerder is, wordt verwacht dat voor veel meer nieuwbouwcomplexen het keurmerk wordt aangevraagd.

De onderstaande afbeelding toont het financiële resultaat gedurende de vijftien jaar van het project. Wederom wordt het cumulatief resultaat getoond (alle tot dat moment gemaakte kosten en baten worden meegerekend).

Afbeelding 5.2 Resultaat scenario N6 (politie enige uitvoerder, veel werving), cumulatief, in guldens

Ook in dit scenario is het hele project in het negende jaar geheel uit de kosten. Doordat de politie nu een veel groter deel van de kosten voor haar rekening neemt (ze investeert ruim twee miljoen gulden) bereikt de politie het omslagpunt pas in het dertiende jaar.

De totale winst die het project gedurende de vijftien jaar oplevert is hier echter ook hoger dan in het vorige model; ruim 9 miljoen gulden. Meer investeren betekent op den duur meer winst.

Er zijn van dit model verschillende varianten doorgerekend. Er is vooral gekeken of andere aannames wat betreft de advieskosten veel uitmaken

voor het resultaat van het scenario. Als de advisering in elk district afzonderlijk wordt georganiseerd zijn er bijvoorbeeld veel extra uren nodig om politiemensen bij te scholen voor de advisering. De verschillen in de uitkomsten blijken klein te zijn. Het omslagpunt (de gewonnen baten overstijgen de gemaakte kosten) bleek dan hooguit een jaar af te wijken van de hierboven gegeven berekening.

Ook is gekeken of het omslagpunt eerder wordt bereikt als het aantal bespaarde politie-manuren per voorkomen inbraak minder ongunstig wordt gesteld. Ook in dit geval bleek het verschil klein.

5.3 De scenario's voor de bestaande bouw

Voor de bestaande bouw zijn drie scenario's berekend, namelijk BW1 (politie als begeleider, weinig werving), BW2 (politie als begeleider, actieve werving) en BW6 (politie als enige uitvoerder, actieve werving). Dit betreft steeds scenario's voor de woningaanpak.

Anders dan bij de nieuwbouwscenario's, is de inzet niet continu maar geknipt in 2 delen. In de eerste vijf jaar worden alle woningen aangeschreven met het aanbod voor advies.

Na afloop van deze inspanning volgt een periode van 10 jaar waarin activiteiten ontplooid worden om de bereikte effecten vast te houden. Alle beveiligde woningen worden elke 5 jaar herkeurd, waardoor ook na die eerste vijf jaar nog kosten worden gemaakt, zij het minder dan in de eerste vijf jaar.

Er is ervan uitgegaan dat niet alle bewoners die zich laten adviseren ook uiteindelijk het certificaat aanvragen. Een deel zal zich wel laten adviseren en ook wel de woning beveiligen, maar niet tot op het niveau van het certificaat. Bij de herkeuringen vraagt een deel van de bewoners/eigenaren van deze wel beveiligde, maar niet gecertificeerde woningen, alsnog het keurmerk aan.

Eerste doorgerkende bestaande bouw scenario: politie als begeleider, geen werving (BW1)

In dit scenario maakt de politie geen kosten voor werving en neemt ze slechts een klein deel van de advisering voor haar rekening. Wel verzorgt ze de opleveringscontrole van de woningen.

Doordat er geen werving plaatsvindt, wordt voor slechts een klein deel van de woningen advies aangevraagd. De advisering wordt op verschillende manieren uitgevoerd. Een deel van de bewoners wordt op complexniveau, collectief geadviseerd, in nauwe samenwerking tussen politie en de woningcorporatie of eigenarenverenigingen. De politie adviseert voor het gehele complex, dit vergt per woning relatief weinig mankracht. Van deze gezamenlijk beveiligde woningen hoeft ook slechts een deel te worden gecontroleerd door de politie.

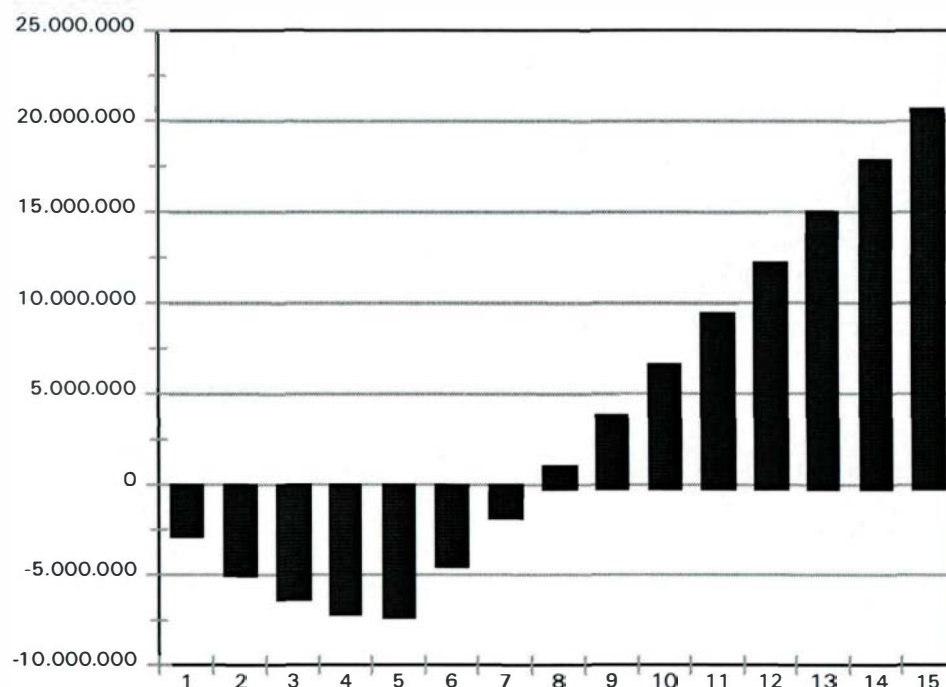
Het tweede deel van de bewoners schakelt een particulier adviseur in. De politie levert adressen van deze adviseurs. Deze adviseurs geven gratis adviezen, zij verdienen hun geld door verkoop en installatie van beveiligingsartikelen. De kosten voor de beveiliging zijn hierdoor wel twee maal zo hoog als voor andere bewoners.

Het laatste deel van de bewoners voert de beveiliging zelfstandig uit met behulp van een brochure over het keurmerk van de politie, waarin alle eisen en aanwijzingen voor toepassing daarvan op een rijtje worden gezet. De politie controleert alle woningen die hierna het certificaat aanvragen.

In de onderstaande afbeelding is te zien hoe het resultaat zich gedurende vijftien jaar opbouwt. Het zijn dus weer cumulatieve resultaten; de totaal

tot op dat moment gemaakte opbrengsten en baten van zowel politie als bewoners.

Afbeelding 5.3 Resultaat scenario BW1 (politie begeleider, geen werving), cumulatief, in guldens

In de afbeelding is te zien dat het project in het achtste jaar uit de kosten is. Na vijftien jaar is er totale winst van meer dan twintig miljoen gulden. De politie heeft in dit scenario ook vanaf het achtste jaar alle gemaakte kosten terugverdiend. Dit na een investering van 2½ miljoen gulden door de politie.

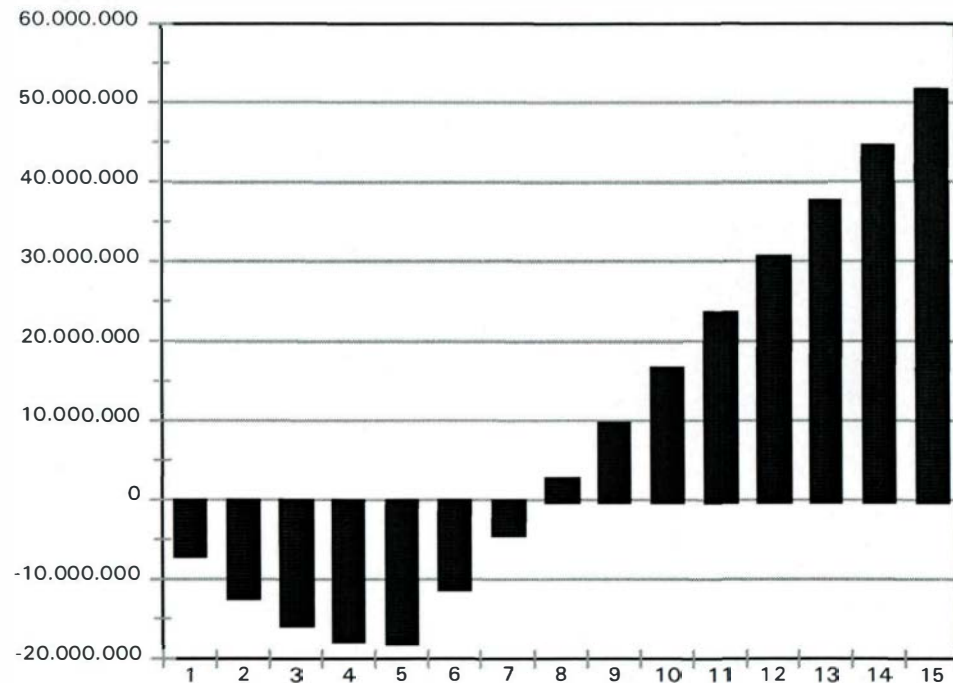
Tweede doorberekend scenario bestaande bouw: politie als begeleider, actieve werving (BW2)

Het enige verschil van dit scenario met het vorige (BW1) is dat er nu actief wordt geïnvesteerd in de werving. Daardoor zullen meer bewoners hun woning gaan beveiligen. Ook in dit scenario wordt de beveiliging voor een deel door een bewonerscollectief ter hand genomen, een deel schakelt particulier de markt in en een deel doet het zelf.

Er is bij de berekening van uitgegaan dat de politie de opleveringscontroles en herkeuringen zelf doet, waardoor strikt genomen niet volledig meer van uitbesteding sprake is. De politie kan dit wel uitbesteden, maar dan worden de kosten voor bewoners erg hoog en wordt de drempel misschien zo hoog dat de respons er merkbaar onder lijdt.

In de onderstaande afbeelding zijn de cumulatieve resultaten gedurende vijftien jaar te zien, uitgaande van de geschetste werkverdeling tussen politie, markt en woningcorporaties.

Afbeelding 5.4 Resultaat scenario BW2 (politie begeleider, actieve werving), cumulatief, in guldens

De afbeelding bij scenario BW2 ziet er vrijwel hetzelfde uit als bij BW1, behalve dat de bedragen hoger zijn; er doen immers meer woningen mee. De totale winst in dit scenario is meer dan 50 miljoen guldens. De politie maakt vanaf het zevende jaar winst op het project. Dit na een investering van 6 miljoen guldens.

Derde doorgerekende scenario bestaande bouw: politie als enig uitvoerder, actieve werving (BW6)

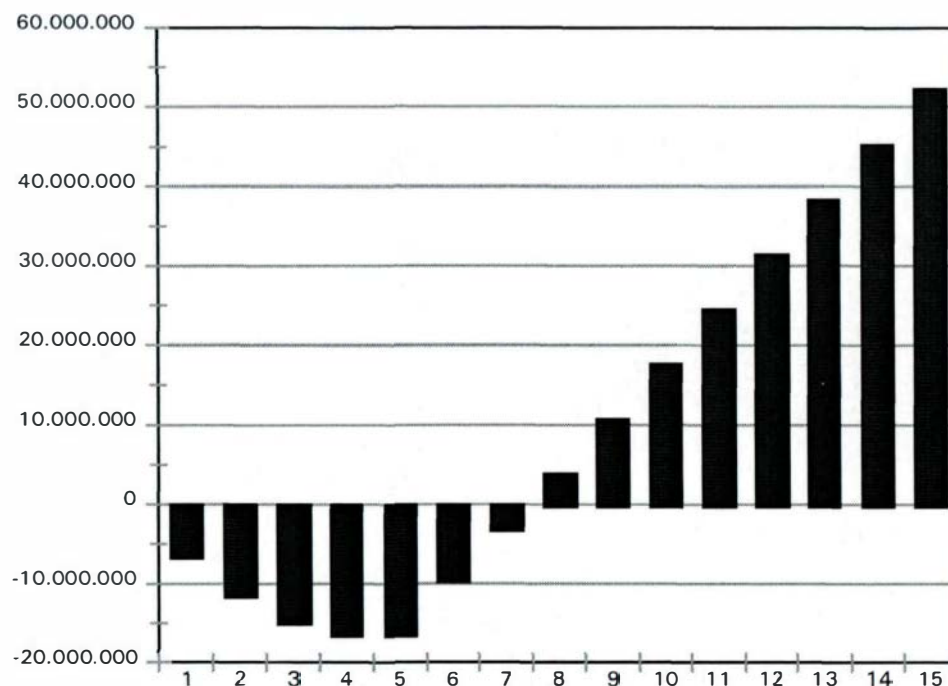
Net als bij het vorige model wordt ook in dit model aan actieve werving gedaan, zodat het aantal bewoners/eigenaren dat advies aanvraagt voor het keurmerk relatief groot is.

De advisering wordt in model geheel door de politie verzorgd, waarna de bewoners zelf de beveiligingsartikelen (laten) installeren. Daarna controleert de politie de beveiliging bij alle bewoners die het keurmerk daadwerkelijk aanvragen. De politie maakt dus kosten voor werving, advisering en de opleveringscontrole.

In tegenstelling tot BW1 en BW2, is in de doorrekening van dit scenario er van uitgegaan dat de woningen individueel worden benaderd. Hierdoor moeten alle woningen ook afzonderlijk worden geadviseerd en gecertificeerd, dit is dus relatief duur. In BBW1 en BBW 2 is ervan uitgegaan dat 30% van de woningen die worden beveiligd dit in complexverband doen (via de woningcorporatie) waardoor advisering en certificering efficiënter is. Die efficiencywinst is eigen aan een samenwerkingsscenario: ieder doet waar hij goed in is. Daar staat tegenover dat de politie bij het 'zelf doen' scenario onafhankelijk is van derden en *intern* heel efficiënt kan worden georganiseerd, doordat de adviseurs routine krijgen. Dit werkt door in het werktempo dat in het rekenmodel is aangenomen: 4 tot 8 adviezen per persoon per dag (afhankelijk van het woningtype).

In de onderstaande afbeelding zijn de totale cumulatieve resultaten weergegeven van dit scenario.

Afbeelding 5.5 Resultaat scenario BW6 (politie enige uitvoerder, actieve werving), cumulatief, in guldens

Ook in dit scenario zijn de gedane investeringen in het achtste jaar terugverdiend. De totale winst op het project is na vijftien jaar ruim 50 miljoen guldens, vergelijkbaar met scenario BWZ.

De politie maakt echter een verlies van bijna vier miljoen guldens, de totale investeringen van de politie bedragen bijna vijftien miljoen guldens.

Gezien de hoge winst die de bewoners en eigenaren van de beveiligde woningen (en hun verzekeraars) maken, kan worden overwogen om een deel van de kosten van de politie voor subsidie in aanmerking te laten komen, bijvoorbeeld van de kant van de verzekeraars.

Van dit scenario is ook nog een variant doorgerekend waarin de bespaarde politie-inzet per voorkomen inbraak op tien uur wordt gesteld in plaats van op vijf uur. In deze variant zijn de kosten van project een jaar eerder terugverdiend en is de politie in het tiende jaar uit de gemaakte kosten, ze maakt uiteindelijk een winst van 6½ miljoen guldens.

5.4 Conclusie

Alle doorgerekende scenario's blijken zeer winstgevend te zijn, de winst naar vijftien jaar varieert tussen de vijf en de vijftig miljoen guldens. Het omslagpunt, wanneer alle gemaakte kosten zijn terugverdiend ligt in alle scenario's opvallend dicht bij elkaar; in het achtste of het negende jaar begint het project in alle scenario's winst op te leveren.

Dit alles steeds onder de voorwaarde, dat de inspanningen, 5 jaar achtereen worden volgehouden.

Bij de nieuwbouw zijn twee scenario's doorgerekend, één scenario waarin de politie als begeleider optreedt (N2) en één waarin de politie de enige uitvoerder is (N6). In beide scenario wordt er actief aan werving voor het project gedaan. Er is steeds van uitgegaan dat de nieuwbouw per complex wordt aangepakt.

In beide gevallen zijn de gemaakte kosten in het negende jaar geheel terug-

verdient. Als de politie enige uitvoerder is, is de totale winst die gedurende het vijftien jaar durende project wordt geboekt bijna twee maal zo hoog als wanneer de politie het werk uitbesteedt. Wel maakt de politie in N6 zelf een kleinere winst, aangezien ze meer moet investeren, maar dezelfde opbrengsten heeft als in N2.

Voor de bestaande bouw zijn drie scenario's doorgerekend. In BW1 levert de politie de minste inspanning, ze doet niet aan werving en treedt slechts op als begeleider. Hierdoor doen in dit scenario ook weinig bewoners mee. In BW2 speelt de politie ook alleen een begeleidende rol, maar investeert ze wel in een actieve werving voor het project. In BBW6 speelt de politie een actieve rol, ze is de enige uitvoerder en doet bovendien actief aan werving. In alle doorgerekende scenario's voor de bestaande bouw is er in principe van uitgegaan dat het project op woningniveau wordt aangepakt. In alle drie scenario's voor de bestaande bouw wordt vanaf het achtste jaar winst gemaakt op het project.

In BW1, waarin de politie het minst investeert wordt ook de minst indrukwekkende winst gemaakt en worden de minste woningen beveiligd. In de twee scenario's waarin de politie actief werft, worden veel meer woningen bereikt en wordt ook veel meer winst gemaakt. Als de politie de enige begeleider is (BW6), moet ze echter veel meer investeren in het project en maakt ze uiteindelijk verlies op het project (de bewoners en eigenaren maken daarentegen extra veel winst).

Bijlage 1 Onaantrekkelijke scenario's

In deze bijlage wordt kort aangegeven waarom 9 mogelijke scenario's uit het schema in hoofdstuk 3 zijn komen te vervallen. De aangegeven celnummers verwijzen naar corresponderende cellen in dat schema.

Nieuwbouw: woning-, complex-, en wijkaanpak

Politie als mede-uitvoerder: geen werving (cel 3)

Bij nieuwbouw is het gezien de enorme investering in opleiding tot specialisten onlogisch om de uitvoering maar gedeeltelijk ter hand te nemen als politie. Men moet dus besluiten om het in zijn geheel af te stoten en slechts doorgeefluik te willen zijn, dan wel er vol voor te gaan.

Politie als mede-uitvoerder: actieve werving (cel 4)

Zie cel 3.

Politie als enige uitvoerder: geen werving (cel 5)

Wanneer de politie besluit de advisering volledig zelf ter hand te nemen zou het zonde van de investering zijn om het aanbod stil te houden.

Bestaande bouw: complex- en wijkaanpak

Politie als begeleider, geen werving (cel 7)

Dit scenario is onwaarschijnlijk. Immers, na landelijke invoering van het keurmerk zullen beheerders van woningen de politie bellen, ook zonder werving, omdat zij een keurmerk willen aanvragen. Met een dergelijk verzoek wordt de politie automatisch mede-uitvoerder. Er zal bijvoorbeeld grote behoefte zijn aan criminaliteitsanalyses. De politie is de aangewezen partij om deze te leveren.

Politie als begeleider, actieve werving (cel 8)

Dit scenario vervalt om dezelfde reden als dat uit cel 7: bij actieve werving is het nog minder acceptabel om als politie zelf geen aanbod te kunnen leveren.

Politie als enige uitvoerder: geen werving (cel 11)

Bij een aanpak op complex- en wijkniveau zal altijd sprake zijn van samenwerking met een andere partij, zoals toegelicht bij de scenario's BK3 en BK4. Daarom vervallen de scenario's in de cellen 11 en 12.

Politie als enige uitvoerder: actieve werving (cel 12)

Zie cel 11.

Bestaande bouw: woningaanpak

Politie als mede-uitvoerder: geen werving (cel 15)

Omdat een scenario waarbij de politie niet de enige uitvoerder is, zeer veel overleg vergt met andere partijen en organisatie, vooral in de startfase, is het zonde om werving achterwege te laten. Want dan wordt immers het risico gelopen dat bijzonder weinig bewoners zelf een aanvraag indienen voor een certificaat. En zouden alle inspanningen voor niets zijn geweest.

Politie als enige uitvoerder, geen werving (cel 17)

In dit scenario moedigt de politie het aanvragen van certificaten niet aan, maar is wel in staat om alle diensten hiervoor te leveren, wanneer bewoners een aanvraag hiervoor indienen. Dit is onaantrekkelijk omdat, ter voorbereiding op de taak volop moet worden geïnvesteerd in bijvoorbeeld opleidingen, terwijl benutting van deze investering hoogst twijfelachtig is.

Bijlage 2 Criteria voor analyse van de scenario's

- 1 daling van het inbraakrisico
- 2 afname van andere vormen van criminaliteit en overlast
- 3 afname van subjectieve onveiligheid
- 4 termijn waarop resultaten verwacht worden
- 5 te verwachten beveiligingsrespons
- 6 inzet politie/capaciteit
- 7 opleidingskosten
- 8 benodigd aantal specialisten
- 9 coördinatie en organisatie (overhead)
- 10 investering in coördinatie (intern en/of extern)
- 11 flexibiliteit inzet (pools van adviseurs)
- 12 inpasbaarheid in bestaande politie-organisatie
- 13 relatie met publiek
- 14 relatie met strategische partners
- 15 imagoverbetering politie
- 16 premiekorting bij verzekeraars
- 17 gemeentesubsidie voor bewoners
- 18 pakketaanbieding aan bewoners door beheerder
- 19 leveren materiaal tegen kostprijs
- 20 montagehulp voor bewoners
- 21 gratis montage
- 22 werkverschaffing
- 23 controle op kwaliteit van het advies
- 24 afhankelijkheid van derden
- 25 kosten van het advies voor aanvrager
- 26 lengte communicatielijnen
- 27 voorbereidingstijd

Bijlage 3 Parameters Bestaande Bouw en Nieuwbouw

Voor de scenario's voor de nieuwbouw en de bestaande bouw zijn verschillende modellen gemaakt. Beide modellen bestaan uit drie bladen, een invoerblad, een resultatenblad en een grafiekenblad. In deze bijlage worden beide modellen gepresenteerd. Aangezien de meeste waarden in de verschillende scenario's gelijk zijn, wordt voor de nieuwbouw en de bestaande bouw elk slechts één volledig invoerformulier getoond.

B3.1 Scenario's nieuwbouw

Tabel B3.1 Invoerblad nieuwbouwmodel, scenario N6

Rekenmodel voor implementatiescenario's		NB6	
Keurmerk Veilig Wonen			
Nieuwbouw	politie als enige uitvoerder	actieve werving	
Kosten		invullen	
woningtoename		2.000	N1
aantal nieuwbouwwoningen per complex		100	N2
%inbreiding/uitbreiding		30%	N3
-> aantal nieuwbouwwoningen	2.600		N4
-> aantal nieuwbouwcomplexen	26		N5
werving			
aantal dagen nodig voor werving		40	N6
kosten werfers per uur		91	N7
-> kosten werving per jaar	29.120		N8
verwacht respons% eerste jaar		10%	N9
-> verwachte respons eerste jaar:	2,6 complexen		N10
verwachte respons% na 5 jaar		80%	N11
-> verwachte respons na 2 jaar:	7,2 complexen		N12
-> verwachte respons na 3 jaar:	11,7 complexen		N13
-> verwachte respons na 4 jaar:	16,3 complexen		N14
-> verwachte respons na 5 jaar:	20,8 complexen		N15
advies			
aantal dagen advies per complex eerste jaar		7,5	N16
aantal dagen advies per complex laatste jaar		1,5	N17
% advies af te handelen door de politie		100%	N18
uurtarief adviseur		91	N19
-> kosten advies door politie per complex eerste jaar	5.460		N20
-> besparing door efficiënter werken per complex	312		N21
-> kosten advies door ander per complex	0		N22
beveiliging			
aantal woningen (het gaat om de verhouding):			
	eengezinswoning	4.503.126	N23
	meergezinswoning	1.863.091	N24
-> % eengezinswoningen	71%		N25
-> % meergezinswoningen	29%		N26
beveiligingskosten			
	eengezinswoning	565	N27
	meergezinswoning	205	N28
kosten opleveringscontrole		20	N29
-> kosten per nieuwbouwcomplex	47.965		N30

Herkeuring		
% af te handelen door politie		100% N31
materiële kosten herkeuring per woning		100 N32
complexkosten per herkeuring per woning		75 N33
aantal uren herkeuring per woning		0,5 N34
tarief herkeurder		91 N35
kosten herkeuring politie per woning	45,50	N36
kosten herkeuring voor bewoner (complex + mat kosten + deel herkeurder)	175,00	91 N37
termijn van herkeuring (in jaren)		5 N38
% gecertificeerde woningen dat herkeurt		100% N39
Baten		
<i>voorkomen inbraken</i>		
inbraakrisico voor beveiliging		3,00% N40
inbraakrisico gecertificeerde woningen		0,15% N41
aantal uren bespaarde politiecapaciteit per voorkomen inbraak		5 N42
uurtarief bespaarde politiecapaciteit		91 N43
-> besparing politiekosten per inbraak	455	N44
-> besparing politiekosten per complex	1.297	N45
schade per inbraak		3.700 N46
-> besparing inbraakschade per complex	10.545	N47
<i>bespaarde verzekeringspremie</i>		
besparing verzekeringskosten voor de consument per jaar		33 N48
-> besparing bewoners per complex	3.300	N49

Toelichting

In dit invoerblad uit het rekenmodel worden de kosten en baten voor de inspanningen van 1 jaar uitgerekend. Deze gegevens worden vervolgens overgezet naar het rekenblad waarin de totale kosten gedurende de vijftien jaar worden berekend.

In dit invoerblad, moeten alleen in de grijze kolom waarden worden ingevuld, uit deze waarden worden de vetgedrukte cijfers in de middelste kolom berekend. Het hele blad is opgedeeld in de afzonderlijke kosten en baten; werving, advies, beveiliging, herkeuring, voorkomen inbraken en besparing op de verzekeringspremie.

In de laatste kolom is een code toegevoegd waarnaar in deze toelichting wordt verwezen.

Bij de woningtoename wordt met %inbreiding/uitbreiding (N3) de nieuwbouw woningen bedoeld die bestaande (gesloopte) woningen vervangen, deze vervangende nieuwbouw moet worden ingevuld als percentage van de woningtoename, zodat uit deze twee cijfers het aantal nieuwbouwwoningen kan worden berekend (2000 plus 30% van 2000 is 2600 woningen). Het percentage van de nieuwbouwcomplexen dat advies aanvraagt voor het keurmerk is in het eerste jaar 10% (N9), maar wordt gedurende de eerste vijf jaar geleidelijk hoger (N11), na de eerste vijf jaar blijft het aantal complexen dat meedoet constant.

Bij het aantal adviesdagen is ervan uitgegaan dat de adviseurs in de loop van het project steeds minder bijscholing nodig hebben en bovendien steeds minder tijd nodig hebben voor de advisering per complex. De politie zal de projectontwikkelaars voorlichten over het keurmerk, zodat de projectontwikkelaars steeds meer zelfstandig het ontwerp van de woningen aan het keurmerk aanpassen. Het aantal adviesuren daalt hierdoor van 7,5 uur in het eerste jaar (inclusief scholing) tot 1,5 uur in het laatste jaar (N16 en N17).

In dit rekenblad wordt op regel N20 uitgerekend wat de advies kosten per complex in het eerste jaar bedragen en op regel N21, welk bedrag daar elk jaar vanaf gaat door het lagere aantal adviesuren. In dit model kan er ook voor worden gekozen om de advisering (deels) door een andere partij te laten uitvoeren. De advieskosten komen dan niet voor rekening van de politie maar van derden (de projectontwikkelaars).

Bij de berekening van de kosten van de daadwerkelijk beveiliging wordt rekening gehouden met een verschil in kosten tussen eengezinswoningen en meergezinswoningen; bij eengezinswoningen is de beveiliging ruim twee maal zo duur. In het model wordt ook rekening gehouden met de verhouding tussen de aantallen eengezinswoningen en meergezinswoningen. De opleveringscontrole is bij de nieuwbouw niet als aparte post berekend, maar is als vast bedrag per woning bij de beveiligingskosten opgeteld (N29).

Voor de herkeuring zijn naast de loonkosten van de herkeurder ook materiaalkosten voor aanpassing van de woning en kosten voor aanpassing van het complex gerekend.

In alle modellen is er van uitgegaan dat iedereen die eenmaal een woning laat certificeren, elke vijf jaar de woning ook laat herkeuren.

Er zijn twee soorten baten gerekend, besparing door de voorkomen inbraken en besparing door een korting die de verzekeraars zullen geven op gecertificeerde woningen.

Het aantal voorkomen inbraken is berekend uit het inbraakrisico voor de beveiliging en dat na de beveiliging en het aantal beveiligde woningen. Door elke bespaarde inbraak bespaart de politie vijf uur werk en de bewoner van de woning bespaard de schade van de inbraak.

Tabel B3.2 Overzicht kosten en baten over vijftien jaar bij scenario N6

jaar	deelnemende complexen	Kosten politie				derden			
		cumulatief	advisering	werving	herkeuring	cumulatief	beveiliging/-herkeuring controle	cumulatief	
1	2,6	2,6	14.196	29.120	0	43.316	124.708	0	124.708
2	7,2	9,8	36.808	29.120	0	109.244	342.946	0	467.654
3	11,7	21,5	56.581	29.120	0	194.945	561.185	0	1.028.839
4	16,3	37,7	73.515	29.120	0	297.580	779.423	0	1.808.262
5	20,8	58,5	87.610	29.120	0	414.310	997.662	0	2.805.923
6	20,8	79,3	81.120	29.120	11.830	536.380	997.662	45.500	3.849.085
7	20,8	100,1	74.630	29.120	32.533	672.663	997.662	125.125	4.971.872
8	20,8	120,9	68.141	29.120	53.235	823.159	997.662	204.750	6.174.283
9	20,8	141,7	61.651	29.120	73.938	987.867	997.662	284.375	7.456.320
10	20,8	162,5	55.162	29.120	94.640	1.166.789	997.662	364.000	8.817.981
11	20,8	183,3	48.672	29.120	106.470	1.351.051	997.662	409.500	10.225.143
12	20,8	204,1	42.182	29.120	127.173	1.549.526	997.662	489.125	11.711.930
13	20,8	224,9	35.693	29.120	147.875	1.762.214	997.662	568.750	13.278.341
14	20,8	245,7	29.203	29.120	168.577	1.989.114	997.662	648.375	14.924.378
15	20,8	266,5	22.714	29.120	189.280	2.230.228	997.662	728.000	16.650.039

Besparingen					Resultaat		
politie		derden			politie	derden	totaal
inzet bij inbraken	cumulatief	verz.premie	schade inbraken	cumulatief			
3.372	3.372	8.580	27.417	35.997	-39.944	-88.711	-128.655
12.643	16.015	32.175	102.814	170.986	-93.229	-296.668	-389.897
27.815	43.830	70.785	226.190	467.961	-151.115	-560.878	-711.993
48.887	92.718	124.410	397.546	989.918	-204.863	-818.344	-1.023.207
75.860	168.578	193.050	616.882	1.799.850	-245.733	-1.006.073	-1.251.806
102.832	271.410	261.690	836.218	2.897.759	-264.970	-951.326	-1.216.296
129.805	401.214	330.330	1.055.554	4.283.643	-271.448	-688.229	-959.677
156.777	557.992	398.970	1.274.890	5.957.504	-265.167	-216.780	-481.947
183.749	741.741	467.610	1.494.226	7.919.340	-246.126	463.020	216.894
210.722	952.463	536.250	1.713.562	10.169.153	-214.326	1.351.171	1.136.845
237.694	1.190.157	604.890	1.932.898	12.706.941	-160.894	2.481.798	2.320.904
264.667	1.454.824	673.530	2.152.234	15.532.706	-94.702	3.820.776	3.726.074
291.639	1.746.463	742.170	2.371.570	18.646.446	-15.751	5.368.105	5.352.354
318.611	2.065.074	810.810	2.590.906	22.048.163	75.960	7.123.785	7.199.745
345.584	2.410.658	879.450	2.810.242	25.737.855	180.430	9.087.816	9.268.246

algemeen

De bovenstaande tabel is het jaaroverzicht van alle kosten en baten en het resultaat weergegeven die in de vijftien jaar van het project worden gemaakt.

In de tabel worden verschillende onderscheidingen gemaakt. Ten eerste is de tabel in vieren verdeeld; aantal complexen, kosten, baten en resultaat (baten min kosten). Het aantal complexen is niet elk jaar hetzelfde, om deze reden werden in het invoerblad de kosten en baten per complex uitgerekend, zodat ze in deze tabel vermenigvuldigd kunnen worden met het aantal complexen.

Ten tweede zijn kosten en baten die door de politie worden gemaakt apart gehouden van de kosten en baten van derden (projectontwikkelaars en bewoners). Pas in de laatste kolom, resultaat -totaal, worden de resultaten van politie en derden bij elkaar opgeteld. Ten derde staan er cijfers in de tabel die voor alleen dat jaar gelden en er staan cumulatieve cijfers, het totaal van een jaar en alle voorgaande jaren. Ter verduidelijking zijn de cumulatieve bedragen cursief gedrukt, de bedragen van een enkel jaar zijn gewoon gedrukt.

Er is ook een kolom van het cumulatief aantal deelnemende complexen in

de tabel opgenomen. De reden hiervoor is dat de baten betrekking hebben op alle woningen die op dat moment zijn beveiligd: alle woningen die gedurende vijftien jaar zijn beveiligd, profiteren in het vijftiende jaar nog van de daling van het inbraakrisico.

Van de kosten en van de baten van zowel de politie als van derden zijn steeds eerst de afzonderlijke kostenposten en baten per jaar weergegeven en daarna het cumulatief totaal van alle kosten of baten van politie dan wel derden. Bij de kosten van de politie in het vijfde jaar staan dus in de eerste drie kolommen de kostenposten die voor rekening van de politie komen; advisering, werving en herkeuring. Dit zijn alleen de kosten die in het vijfde jaar zijn gemaakt. Voor de kolom cumulatief zijn deze drie kostenposten in de eerste vijf jaar bij elkaar opgeteld.

Alle afzonderlijke kosten- en batenposten zijn terug te vinden in het invoerblad.

In de laatste drie kolommen zijn de cumulatieve kosten van de cumulatieve baten afgetrokken zodat het resultaat van het project tot dan toe wordt verkregen. Ook dit gebeurt eerst afzonderlijk voor de politie en voor derden.

Hieronder is de tabel van scenario N2 te zien. Voor dit scenario zijn enkele waarden anders in het invoerblad ingevuld dan bij N6, zoals in tabel B3.1 te zien was. Hieronder wordt steeds verwezen naar de regelnummers in de laatste kolom van tabel B3.1.

Bij scenario vindt extra werving plaats, 40 uur is hiervoor gerekend in N6 (regel N6). In scenario N2 is hier 20 uur voor gerekend. Doordat er in dit scenario (N2) minder aan werving wordt gedaan, doen ook minder nieuwbouwcomplexen mee, na vijf jaar is dit 45% in plaats van 90% (regel N11).

Aangezien de politie in scenario N2 begeleider van het project is in plaats van enige uitvoerder, zoals in N6, worden de advisering door een extern adviesbureau gedaan en niet door de politie (N28 = 0% i.p.v. 100%). De externe adviseurs doen niets aan de voorlichting van projectontwikkelaars en zijn al geschoold in de advisering, ze hebben daarom constant 4,5 uur per complex nodig voor de advisering (N16 en N19 zijn 4,5 i.p.v. 7,5 en 1,5), dit verandert niet gedurende de vijftien jaar van het project. De externe bureaus zijn wel duurder per uur (N19 is 182 gulden i.p.v. 91).

Tabel B3.3 Overzicht kosten en baten over vijftien jaar bij scenario N2

jaar	Kosten									
	deelnemende			politie			derden			
		complexen								
		cumulatief	advisering	werving	herkeuring	cumulatief	advisering	beveiliging/- controle	herkeuring	cumulatief
1	2,6	2,6	0	14.560	0	14.560	17.035	124.708	0	141.743
2	4,9	7,5	0	14.560	0	29.120	31.941	233.827	0	407.511
3	7,2	14,6	0	14.560	0	43.680	46.847	342.946	0	797.304
4	9,4	24,1	0	14.560	0	58.240	61.753	452.065	0	1.311.122
5	11,7	35,8	0	14.560	0	72.800	76.658	561.185	0	1.948.965
6	11,7	47,5	0	14.560	11.830	99.190	76.658	561.185	45.500	2.632.308
7	11,7	59,2	0	14.560	22.181	135.931	76.658	561.185	85.313	3.355.464
8	11,7	70,9	0	14.560	32.533	183.024	76.658	561.185	125.125	4.118.432
9	11,7	82,6	0	14.560	42.884	240.468	76.658	561.185	164.937	4.921.212
10	11,7	94,3	0	14.560	53.235	308.263	76.658	561.185	204.750	5.763.805
11	11,7	106,0	0	14.560	65.065	387.888	76.658	561.185	250.250	6.651.898
12	11,7	117,7	0	14.560	75.416	477.864	76.658	561.185	290.063	7.579.804
13	11,7	129,4	0	14.560	85.768	578.191	76.658	561.185	329.875	8.547.522
14	11,7	141,1	0	14.560	96.119	688.870	76.658	561.185	369.688	9.555.052
15	11,7	152,8	0	14.560	106.470	809.900	76.658	561.185	409.500	10.602.395

Besparingen				Resultaat			
politie		derden		politie		derden	totaal
inzet bij inbraken	cumulatief	verz.premie	schade inbraken	cumulatief			
3.372	3.372	8.580	27.417	35.997	-11.188	-105.746	-116.934
9.693	13.065	24.668	78.824	139.488	-16.055	-268.022	-284.077
18.965	32.030	48.263	154.221	341.972	-11.650	-455.332	-466.982
31.187	63.217	79.365	253.607	674.944	4.977	-636.178	-631.201
46.359	109.575	117.975	376.984	1.169.903	36.775	-779.062	-742.287
61.531	171.106	156.585	500.360	1.826.848	71.916	-805.460	-733.544
76.703	247.809	195.195	623.737	2.645.780	111.878	-709.684	-597.806
91.875	339.684	233.805	747.113	3.626.698	156.660	-491.734	-335.074
107.047	446.730	272.415	870.490	4.769.603	206.263	-151.610	54.653
122.219	568.949	311.025	993.866	6.074.494	260.687	310.689	571.376
137.391	706.340	349.635	1.117.243	7.541.372	318.452	889.473	1.207.925
152.563	858.902	388.245	1.240.619	9.170.236	381.039	1.590.432	1.971.471
167.735	1.026.637	426.855	1.363.996	10.961.087	448.446	2.413.565	2.862.011
182.907	1.209.544	465.465	1.487.372	12.913.924	520.674	3.358.871	3.879.545
198.079	1.407.622	504.075	1.610.749	15.028.748	597.722	4.426.352	5.024.074

B3.2 Scenario's bestaande bouw

het model

Het invoerblad voor de scenario's voor de bestaande bouw is op dezelfde manier ontworpen als dat voor de nieuwbouw. In plaats van kosten en baten op complexniveau, worden in dit invoerblad de kosten en baten al zoveel mogelijk voor de gehele (standaard) regio berekend voor het hele jaar.

Rekenmodel voor implementa- tiescenario's Keurmerk Veilig Wonen

BBW1

Bestaande bouw

politie als begeleider, geen werving

Kosten

baten

kosten

invullen

regel

Werving en coördinatie

aantal uur werving en coördinatie per jaar

1.600

B1

tarief werfers

91

B2

kosten werving

145.600

B3

aantal woningen

250.000

B4

aantal jaren waarin alle woningen moeten zijn aangeschreven

5

B5

Dunnedekenaanpak

-> ieder jaar

50.000 woningen aan te schrijven

B6

aantal aan te schrijven woningen

50.000

B7

verwacht respons%

10%

B8

-> verwachte respons:

5.000 woningen

B9

Advies

% advies af te handelen door de politie

0%

B10

% advies af te handelen door melketeer

0%

B11

% beveiligd via woningcorporatie

40%

B12

% beveiligd via particulier

30%

B13

% beveiligd zelf

30%

B14

tarief politie

67,00

B15

tarief melketeers

20,00

B16

aantal woningen (het gaat om de verhouding):

eengezinswoning

4.503.126

B17

meergezinswoning

1.863.091

B18

-> aan te schrijven eengezinswoningen

35.367

B19

-> aan te schrijven meergezinswoningen

14.633

B20

aantal adviesuren:

eengezinswoning

0

B21

meergezinswoning

0

B22

extra advies politie als advies via woningbouwcorporaties

7,28

B23

-> kosten advies per aangeschreven eengezinswoning:

0,00

B24

-> kosten advies per aangeschreven meergezinswoning:

0,00

B25

-> kosten advisering voor alle woningen:

14.560

B26

beveiliging

kosten van de beveiliging voor de consument

eengezinswoning

596

B27

meergezinswoning

205

B28

hoeveel maal deze bedragen kost de beveiliging bij een particulier advies

2

B29

-> kosten van de beveiliging als via woningcorporatie

963.146

B31

-> kosten van de beveiliging als via particulier

1.444.718

B32

-> kosten van de beveiliging als zelf doen

722.359

B33

-> kosten beveiliging voor alle consumenten

3.130.223

B34

Opleveringscontrole

% geadviseerde woningen beveiligt de woning op certificaatniveau

40%

B35

-> verwacht aantal gecertificeerde woningen

2.000

B36

-> geadviseerd door politie

0

B37

-> geadviseerd door melketeer

0

B38

-> geadviseerd via woningcorporatie	800		B39
-> geadviseerd door particulier	600		B40
-> alles zelf gedaan	600		B41
% te controleren certificaataanvragers, geadviseerd door politie		100%	B42
% te controleren certificaataanvragers, geadviseerd door melketeer		100%	B43
% te controleren certificaataanvragers, geadviseerd via woningcorporatie		20%	B44
% te controleren certificaataanvragers, geadviseerd door extern adviseur		100%	B45
% te controleren certificaataanvragers, doe het zelf		100%	B46
-> verwacht aantal te controleren woningen	1.361		B47
aantal uren per afhandeling aanvraag		1	B48
tarief certificeerder		91	B49
-> kosten opleveringscontrole door politiecontroleurs	123.851		B50
-> kosten opleveringscontrole door externe controleurs	0		B51
Herkeuring / alsnog keuren			
<i>Gecertificeerde woningen certificeren allemaal</i>			
<i>Woningen die wel zijn beveiligd maar niet gecertificeerd:</i>			
% beveiligd wel de woning, doch weer niet op certificaatniveau		67%	B52
% laat woning voor het eerst keuren in de herkeuring	33%		
materiële kosten herkeuring per woning		100	B53
aantal uren herkeuring per woning		0,5	B54
tarief herkeurder		91	B55
-> kosten herkeuring politie per woning	45,50		B56
-> kosten herkeuring politie alle woningen eerste ronde herkeuring	107.426		B57
-> kosten herkeuring politie alle woningen tweede ronde herkeuring	122.592		B58
-> materiaalkosten herkeuring voor alle bewoners die in 1 jaar zijn beveiligd	500.000		B59
Baten			
<i>Voorkomen inbraken</i>			
-> verwacht aantal gecertificeerde woningen	2.000		B60
% beveiligd wel de woning, doch niet op certificaatniveau	60%		B61
-> verwacht aantal half gecertificeerde woningen	3.000		B62
inbraakrisico voor beveiliging		3,00%	B63
inbraakrisico gecertificeerde woningen		0,15%	B64
inbraakrisico halfbeveiligde woningen		0,15%	B65
-> aantal voorkomen inbraken	143		B66
aantal uren bespaarde politiecapaciteit per voorkomen inbraak		5	B67
uurtarief bespaarde politiecapaciteit		91	B68
-> besparing politiekosten per inbraak	455		B69
-> besparing politiekosten alle woningen	65.065		B70
schade per inbraak		3700	B71
-> Totale besparing inbraak	529.100		B72
<i>korting verzekeringspremie</i>			
besparing verzekeringskosten voor de consument per jaar		33	B73
aantal jaren van korting verzekeringspremie		5	B74
-> besparing alle consumenten eerste jaar	66.000		B75
-> besparing alsnog gecertificeerde woningen in eerste herkeuring	22.000		B76
-> besparing alsnog gecertificeerden in tweede herkeuring	7.333		B77

Het afgebeelde invoerblad is van scenario BW1, waarin de politie niet aan werving doet en uitsluitend optreedt als begeleider. De uren die bij werving en coördinatie zijn ingevuld zijn dan ook helemaal voor de coördinatie.

Doordat in dit scenario niets aan werving gebeurt, is de respons laag. Het advies wordt op verschillende manieren uitgevoerd, in het kopje advies wordt eerst gespecificeerd wie welk deel van de adviesaanvragen afhandelt. Wie het advies geeft, heeft weer consequenties voor de beveiligingskosten en de opleveringscontrole. De adviezen die via de woningcorporaties (of vereniging van eigenaren) worden gegeven, worden door of onder begeleiding van de politie gedaan. Voor deze kosten is een aparte invoerregel (B23), deze kosten worden niet bij de kosten per aangeschreven eengezins- of meergezinswoning doorberekend, maar direct in de totale kosten van de advisering (B26).

De particuliere adviesbedrijven adviseren gratis, ze verdienen hun geld door de verkoop en installatie van beveiligingsartikelen. Deze bedrijven hebben er dus belang bij om duurdere, geavanceerdere artikelen te verkopen, zodat de beveiligingskosten voor degenen die zich particulier laten adviseren twee maal zo hoog is als voor anderen (dit bleek namelijk in een onderzoek van de Vereniging Eigen Huis het geval te zijn).

Bij de bestaande bouw wordt ervan uitgegaan dat niet voor alle woningen waar een advies voor is gegeven ook uiteindelijk het certificaat wordt aangevraagd. Geschat wordt dat dit voor 40% van hen wel gebeurt. De andere 60% van de respons beveiligd de woning wel, maar vraagt het certificaat niet aan.

Als de beveiliging per woning wordt uitgevoerd, moet elke woning apart worden gecontroleerd. Alleen de woningen die gezamenlijk, via de woningcorporatie zijn geadviseerd en beveiligd, hoeven niet allemaal worden gecontroleerd. Er is in alle doorgerekende scenario's voor de bestaande bouw van uitgegaan dat de politie de opleveringscontrole uitvoert.

Ook de woningen die door bedrijven zijn beveiligd, worden door de politie gecontroleerd. Dit is moeilijk uit te besteden. Indien men besparing op politiewerk wil realiseren, zou men steekproefgewijs kunnen controleren.

Bij de herkeuring na vijf jaar zal een derde van de eigenaren/bewoners die in de eerste ronde hun woning wel hebben beveiligd, maar niet laten keuren, alsnog besluiten om het certificaat aan te vragen. Deze certificering bij de herkeuring kost net zoveel als een echte herkeuring.

De korting op de verzekeringspremie geldt alleen voor de woningen die wel het certificaat hebben aangevraagd, dit zijn er na de eerste en na de tweede herkeuringsronden dus steeds iets meer.

Jaaroverzichten

Anders dan bij de nieuwbouw valt het zwaartepunt van het project bij de bestaande bouw in de eerste vijf jaar. De meeste kosten worden in die eerste jaren gemaakt. Alleen de herkeuring loopt juist vanaf het zesde jaar. De opbrengsten blijven de gehele projectduur binnen komen.

Tabel B3.5 Overzicht kosten en baten over vijftien jaar bij scenario BW1

jaar	Kosten						
	<i>politie</i>		herkeuring	<i>cumulatief</i>	<i>derden</i>		<i>cumulatief</i>
	werving	advisering opl.controle			beveiliging	herkeuring	
1	145.600	14.560	123.851	284.011	3.130.223		3.130.223
2	145.600	14.560	123.851	568.022	3.130.223		6.260.446
3	145.600	14.560	123.851	852.033	3.130.223		9.390.669
4	145.600	14.560	123.851	1.136.044	3.130.223		12.520.892
5	145.600	14.560	123.851	1.420.055	3.130.223		15.651.115
6			107.426	1.527.481		500.000	16.151.115
7			107.426	1.634.906		500.000	16.651.115
8			107.426	1.742.332		500.000	17.151.115
9			107.426	1.849.757		500.000	17.651.115
10			107.426	1.957.183		500.000	18.151.115
11			122.592	2.079.775		500.000	18.651.115
12			122.592	2.202.367		500.000	19.151.115
13			122.592	2.324.959		500.000	19.651.115
14			122.592	2.447.551		500.000	20.151.115
15			122.592	2.570.143		500.000	20.651.115

Besparingen					Resultaat			
jaar	<i>politie</i>		<i>derden</i>			<i>politie</i>	<i>derden</i>	samen
	inzet bij inbraken	cumulatief	verz.premie	schade inbraken	<i>cumulatief</i>			
1	65.065	65.065	66.000	529.100	595.100	-218.946	-2.535.123	-2.754.069
2	130.130	195.195	132.000	1.058.200	1.785.300	-372.827	-4.475.146	-4.847.973
3	195.195	390.390	198.000	1.587.300	3.570.600	-461.643	-5.820.069	-6.281.712
4	260.260	650.650	264.000	2.116.400	5.951.000	-485.394	-6.569.892	-7.055.286
5	325.325	975.975	330.000	2.645.500	8.926.500	-444.080	-6.724.615	-7.168.695
6	325.325	1.301.300	352.000	2.645.500	11.924.000	-226.181	-4.227.115	-4.453.296
7	325.325	1.626.625	374.000	2.645.500	14.943.500	-8.281	-1.707.615	-1.715.896
8	325.325	1.951.950	396.000	2.645.500	17.985.000	209.619	833.885	1.043.504
9	325.325	2.277.275	418.000	2.645.500	21.048.500	427.518	3.397.385	3.824.903
10	325.325	2.602.600	440.000	2.645.500	24.134.000	645.418	5.982.885	6.628.303
11	325.325	2.927.925	447.333	2.645.500	27.226.833	848.150	8.575.718	9.423.868
12	325.325	3.253.250	454.667	2.645.500	30.327.000	1.050.883	11.175.885	12.226.768
13	325.325	3.578.575	462.000	2.645.500	33.434.500	1.253.616	13.783.385	15.037.001
14	325.325	3.903.900	469.333	2.645.500	36.549.333	1.456.349	16.398.218	17.854.567
15	325.325	4.229.225	476.667	2.645.500	39.671.500	1.659.082	19.020.385	20.679.467

In bovenstaande tabel geven zoals steeds gebruikelijk de laatste drie kolommen het resultaat weer: resultaat politie, resultaat derden en totaal resultaat. Onderstaand volgt eenzelfde jaaroverzicht maar dan voor scenario BWZ.

Het verschil van scenario BW2 ten opzichte van BW1 is dat in scenario BW2 wel aan werving wordt gedaan. Eén voltijd mankracht houdt zich bezig met werving, de ander met coördinatie. Hierdoor is de respons veel hoger; een kwart van de woningen vraagt advies voor het keurmerk aan in plaats van 10% zoals bij BW. Door deze twee verschillen liggen de resultaten in de onderstaande tabel veel hoger.

Tabel B3.6 Overzicht kosten en baten over vijftien jaar bij scenario BW2

jaar	Kosten							
	<i>politie</i>					<i>derden</i>		
	werving	advisering	opl.controle	herkeuring	<i>cumulatief</i>	beveiliging	herkeuring	<i>cumulatief</i>
1	291.200	36.400	309.491		637.091	7.825.558		7.825.558
2	291.200	36.400	309.491		1.274.182	7.825.558		15.651.115
3	291.200	36.400	309.491		1.911.273	7.825.558		23.476.673
4	291.200	36.400	309.491		2.548.364	7.825.558		31.302.230
5	291.200	36.400	309.491		3.185.455	7.825.558		39.127.788
6				268.496	3.453.951		1.250.000	40.377.788
7				268.496	3.722.446		1.250.000	41.627.788
8				268.496	3.990.942		1.250.000	42.877.788
9				268.496	4.259.437		1.250.000	44.127.788
10				268.496	4.527.933		1.250.000	45.377.788
11				306.412	4.834.345		1.250.000	46.627.788
12				306.412	5.140.757		1.250.000	47.877.788
13				306.412	5.447.169		1.250.000	49.127.788
14				306.412	5.753.581		1.250.000	50.377.788
15				306.412	6.059.993		1.250.000	51.627.788

jaar	Besparing-en				Resultaat			
	<i>politie</i>					<i>politie</i>	<i>derden</i>	samen
	inzet bij inbraken	<i>cumulatief</i>	verz.premie	schade inbraken	<i>cumulatief</i>			
1	161.980	161.980	165.000	1.317.200	1.482.200	-475.111	-6.343.358	-6.818.469
2	323.960	485.940	330.000	2.634.400	4.446.600	-788.242	-11.204.515	-11.992.757
3	485.940	971.880	495.000	3.951.600	8.893.200	-939.393	-14.583.473	-15.522.866
4	647.920	1.619.800	660.000	5.268.800	14.822.000	-928.564	-16.480.230	-17.408.794
5	809.900	2.429.700	825.000	6.586.000	22.233.000	-755.755	-16.894.788	-17.650.543
6	809.900	3.239.600	880.000	6.586.000	29.699.000	-214.351	-10.678.788	-10.893.139
7	809.900	4.049.500	935.000	6.586.000	37.220.000	327.054	-4.407.788	-4.080.734
8	809.900	4.859.400	990.000	6.586.000	44.796.000	868.459	1.918.212	2.786.671
9	809.900	5.669.300	1.045.000	6.586.000	52.427.000	1.409.863	8.299.212	9.709.075
10	809.900	6.479.200	1.100.000	6.586.000	60.113.000	1.951.268	14.735.212	16.686.480
11	809.900	7.289.100	1.118.333	6.586.000	67.817.333	2.454.755	21.189.546	23.644.301
12	809.900	8.099.000	1.136.667	6.586.000	75.540.000	2.958.243	27.662.212	30.620.455
13	809.900	8.908.900	1.155.000	6.586.000	83.281.000	3.461.731	34.153.212	37.614.943
14	809.900	9.718.800	1.173.333	6.586.000	91.040.333	3.965.219	40.662.546	44.627.765
15	809.900	10.528.700	1.191.667	6.586.000	98.818.000	4.468.707	47.190.212	51.658.919

In het als laatste doorgerekende scenario BW6, doet de politie net als in BW2 aan werving, zodat de respons hoog ligt. In BW6 speelt de politie echter geen begeleidende rol, zoals in de vorige twee scenario's, maar is ze de enige uitvoerder. Dit betekent dat de politie alle advisering voor haar rekening neemt. De beveiliging wordt vervolgens door de bewoners zelf uitgevoerd. Dit heeft tot gevolg dat de politie bij alle woningen die het keurmerk daadwerkelijk aanvragen, langs moet voor de opleveringscontrole. Besparingen zijn mogelijk indien mocht blijken dat een aanmerkelijk deel van de bewoners het aanbrengen van de beveiliging uitbesteedt aan een beveiligingsbedrijf. Wanneer dit een BORG-bedrijf is, mag dit het certificaat afgeven, en zou de politie kunnen volstaan met een steeksproefgewijze opleveringscontrole. De kosten en baten in de vijftien jaar van het project zien er als volgt uit:

Tabel B3.7 Overzicht kosten en baten over vijftien jaar bij scenario BW6

jaar Kosten								
	<i>politie</i>				<i>cumulatief</i>	<i>derden</i>		
	werving	advisering	opl.controle	herkeuring		beveiliging	herkeuring	<i>cumulatief</i>
1	291.200	1.429.903	455.091		2.176.194	6.019.660		6.019.660
2	291.200	1.429.903	455.091		4.352.389	6.019.660		12.039.319
3	291.200	1.429.903	455.091		6.528.583	6.019.660		18.058.979
4	291.200	1.429.903	455.091		8.704.777	6.019.660		24.078.638
5	291.200	1.429.903	455.091		10.880.972	6.019.660		30.098.298
6				341.296	11.222.267		1.250.000	31.348.298
7				341.296	11.563.563		1.250.000	32.598.298
8				341.296	11.904.858		1.250.000	33.848.298
9				341.296	12.246.154		1.250.000	35.098.298
10				341.296	12.587.449		1.250.000	36.348.298
11				379.212	12.966.661		1.250.000	37.598.298
12				379.212	13.345.873		1.250.000	38.848.298
13				379.212	13.725.086		1.250.000	40.098.298
14				379.212	14.104.298		1.250.000	41.348.298
15				379.212	14.483.510		1.250.000	42.598.298

jaar Besparingen					Resultaat			
	<i>politie</i>		<i>derden</i>		<i>cumulatief</i>	<i>politie</i>		samen
	inzet bij inbraken	<i>cumulatief</i>	verz.premie	schade inbraken			<i>derden</i>	
1	323.960	323.960	165.000	1.317.200	1.482.200	-1.852.234	-4.537.460	-6.389.694
2	647.920	971.880	330.000	2.634.400	4.446.600	-3.380.509	-7.592.719	-10.973.228
3	971.880	1.943.760	495.000	3.951.600	8.893.200	-4.584.823	-9.165.779	-13.750.602
4	1.295.840	3.239.600	660.000	5.268.800	14.822.000	-5.465.177	-9.256.638	-14.721.815
5	1.619.800	4.859.400	825.000	6.586.000	22.233.000	-6.021.572	-7.865.298	-13.886.870
6	1.619.800	6.479.200	880.000	6.586.000	29.699.000	-4.743.067	-1.649.298	-6.392.365
7	1.619.800	8.099.000	935.000	6.586.000	37.220.000	-3.464.563	4.621.702	1.157.139
8	1.619.800	9.718.800	990.000	6.586.000	44.796.000	-2.186.058	10.947.702	8.761.644
9	1.619.800	11.338.600	1.045.000	6.586.000	52.427.000	-907.554	17.328.702	16.421.148
10	1.619.800	12.958.400	1.100.000	6.586.000	60.113.000	370.951	23.764.702	24.135.653
11	1.619.800	14.578.200	1.118.333	6.586.000	67.817.333	1.611.539	30.219.035	31.830.574
12	1.619.800	16.198.000	1.136.667	6.586.000	75.540.000	2.852.127	36.691.702	39.543.829
13	1.619.800	17.817.800	1.155.000	6.586.000	83.281.000	4.092.714	43.182.702	47.275.416
14	1.619.800	19.437.600	1.173.333	6.586.000	91.040.333	5.333.302	49.692.035	55.025.337
15	1.619.800	21.057.400	1.191.667	6.586.000	98.818.000	6.573.890	56.219.702	62.793.592

Woningvoorraad (bestaande bouw) 1997 per politieregio

politieregio	eengezins	meergezins	totaal
Groningen	172.555	66.371	238.926
Friesland	221.416	31.744	253.166
Drenthe	164.463	20.660	185.123
IJsselland	149.793	27.181	176.974
Twente	188.180	39.754	227.934
Noord- en Oost Gelderland	255.884	32.576	288.460
Gelderland Midden	194.337	52.709	247.046
Gelderland Zuid	155.098	28.333	183.431
Utrecht	297.718	128.216	425.934
Noord-Holland Noord	197.566	31.603	229.169
Zaanstreek	89.424	28.764	118.188
Kennemerland	161.921	79.892	241.813
Amsterdam Amstelland	74.632	320.940	395.572
Gooi en Vechtstreek	69.187	21.881	91.068
Haaglanden	155.560	255.919	411.479
Hollands Midden	207.486	77.966	285.452
Rotterdam	225.872	305.510	531.382
Zuid-Holland	141.031	49.823	190.854
Zeeland	139.814	19.062	158.876
Midden- en W. Brabant	333.315	64.295	397.610
N. Brabant-Noord	196.828	31.238	228.066
N. Brabant-Zuid	237.512	38.864	276.376
Limburg-Noord	165.482	23.895	189.377
Limburg-Zuid	205.898	63.959	269.857
Flevoland	91.165	16.516	107.681
Nederland totaal	4.503.126	1.863.091	6.366.217

Groei van de woningvoorraad per politieregio

politieregio	toename 1996-2005
Groningen	7.799
Friesland	12.331
Drenthe	8.586
IJsselland	15.111
Twente	15.639
Noord- en O. Gelderland	17.842
Gelderland Midden	18.009
Gelderland Zuid	17.317
Utrecht	50.483
Noord-Holland Noord	17.597
Zaanstreek	13.596
Kennemerland	21.238
Amsterdam Amstelland	30.961
Gooi en Vechtstreek	3.735
Haaglanden	36.992
Hollands Midden	18.368
Rotterdam	44.820
Zuid-Holland Zuid	14.498
Zeeland	8.082
Midden- en W. Brabant	33.417
N. Brabant-Noord	19.356
N. Brabant-Zuid	25.106
Limburg-Noord	9.911
Limburg-Zuid	14.669
Flevoland	32.942
Nederland totaal	508.405

De tabel geeft alleen de groei van de woningvoorraad. In regio's waar weinig gesloopt wordt, is dit een betrouwbare indicator voor de nieuwbouwhoeveelheid. In regio's waar veel vervangingsbouw aan de orde is (stadsvernieuwings- en herstructureringsprojecten) is de totale nieuwbouw belangrijk groter dan het vermelde aantal. De gemiddelde onderschatting voor alle regio's samen bedraagt 30%.

Literatuurlijst

- Fasten Your Seatbelts Please. Politiekeurmerk Veilig Wonen Ready for take off? Van Dijk, van Soomeren en Partners, februari 1998.^{01 t/m 05}
- Tegen woninginbraak loont preventie, maar de kost gaat wel voor de baat uit. Een advies over de toekomst van het Politiekeurmerk Veilig Wonen. Den Haag, juli 1998.⁰⁶
- Politiekeurmerk Veilig Wonen. Voorstel Werkmodellen. Nationaal Centrum voor Preventie, 1998.
- Politiekeurmerk Veilig Wonen. Beslispunten voor aanpak en organisatie 1999 en verder. Politie Friesland, juli 1998.
- Politiemonitor Bevolking 1997
- Onderzoek naar de haalbaarheid en kostenconsequenties van het opnemen van een prestatie-eis in het Bouwbesluit. PRC Bouwcentrum: Stichting Kwaliteitscentrum Gevelelementen, Bodegaven, juli 1992.⁰⁸
- VINEX internetsites: www.archined.nl en www.vinexonsite/index.html.
- Doorbraak bij inbraak. Werkprogramma Veilig Wonen 1998-2001. Kansen en mogelijkheden om het fenomeen woninginbraak effectief, doelmatig en klantgericht terug te dringen. Expertisecentrum Woningcriminaliteit (NPI), februari 1998.
- Drievoudig Perspectief op Woninginbraak. Literatuuronderzoek naar de kansen en mogelijkheden voor vernieuwend politieel beleid. Expertisecentrum Woningcriminaliteit (NPI), februari 1998.
- Project Samen Werken aan Veiligheid. Rotterdam, 1995.⁰²
- Veiligheid: vesting of huisvesting? Stuurgroep Experimenten Volkshuisvesting, maart 1996.
- Voortgangsverslag IPC 1989-1995. Inbraak Preventie Centrum, Amsterdam.⁰³
- Criminele vergezichten. Directie Preventie Jeugd en Sanctiebeleid, Ministerie van justitie, 1998.⁰⁷
- De weg naar "Veilig Wonen". Experiment "Naar een Politiekeurmerk Veilig Wonen". Consumentenbond, juni 1997.^{01 en 04}
- Evaluatie handboek nieuwbouw Politiekeurmerk Veilig Wonen. Servicepunt Veilig Wonen, augustus 1997.